

مجموعه مباحث دوازدهمین گردهمایی مدیران گروههای آموزشی

گردآوری و تدوین:

موزه محاوونت آموزش

دفتر برنامه ریزی، نظارت و ارزیابی

باسم‌هه تعالی

مجمووعه مباحثت دوازدهمین
کردهمایی مدیران گروههای آموزشی
(۸۱۴/۱۰/۲۶)

موزه معاونت آموزشی
دفتر برنامه ریزی آموزشی، نظارت و ارزیابی
تیرماه ۸۵

مجموع مباحث دوازدهمین گردهمایی مدیران گروههای آموزشی

تهیه و تدوین: حوزه معاونت آموزشی دانشگاه تربیت مدرس -
دبیرخانه شورای نظارت و سنجش
گردآورندگان: مهندس حسین مرادی - آذردخت زاهدی
طرح روی جلد: آذردخت زاهدی
چاپ اول: تیرماه ۱۳۸۵
ناشر: مرکز نشر دانشگاه تربیت مدرس
کلیه حقوق برای حوزه معاونت آموزشی محفوظ است.

فهرست اجمالی

۱- پیشگفتار	۱
۲- مقدمه	۲
۳- برنامه دوازدهمین گردهمایی مدیران گروهها و دستور جلسات گروهها	۳-۴
۴- گزارش آماری شرکت کنندگان	۵
۵- گزارش دبیر محترم شورای نظارت و سنجش دانشگاه و تبیین اهداف گردهمایی، نتایج و اقدامات نشستهای قبلی	۶-۸
۶- سخنرانی رئیس محترم دانشگاه و رئیس شورای نظارت و سنجش	۹-۱۵
۷- سخنرانی علمی با عنوان «مطالعه تطبیقی نظام های تضمین کیفیت دانشگاهی در چند کشور و معروفی برخی از شاخص های ارزیابی دانشگاهی »	۱۶-۲۹
۸- گزارش کار گروه آموزشی	۳۰-۴۷
۹- گزارش کار گروه پژوهشی	۴۸-۵۷
۱۰- گزارش کار گروه اداری و مالی	۵۸-۶۵
۱۱- گزارش کار گروه فرهنگی	۶۶-۷۰
۱۲- طرح مسائل و مشکلات دانشکده ها از سوی نمایندگان مربوط به کار	۷۱-۱۰۶
۱۳- ضمیمه (گزارش کار گروههای کارشناسی، صورتجلسات مربوط به کار گروهها و ....)	۱۰۷-۱۲۷

فهرست تفصیلی

۱	پیشگفتار
۲	مقدمه
۳	برنامه
۴	دستور جلسه
۴	الف) محور بحث کارگروه اداری و مالی ..
۴	ب) محور بحث کارگروه فرهنگی .....
۴	ج) محور بحث کارگروه پژوهشی .....
۴	د) محور بحث کارگروه آموزشی .....
۵	آمار مدیران گروههای شرکت گردیدهای در گردیدهای
۶	محورهای گزارش دبیر شورای نظارت و سنجش دانشگاه .....
۶	الف) اهداف عام نشستها.....
۶	ب) اهداف اختصاصی دوازدهمین گردیدهای .....
۷	اهم نتایج و اقدامات قبلی.....
۹	سخنرانی جناب آقای دکتر دانشجو رئیس محترم دانشگاه .....
۹	سخنرانی جناب آقای دکتر فتح آبادی در خصوص (مطالعه تطبیقی نظامهای تضمین کیفیت دانشگاهی در برخی کشورهای در حال توسعه و توسعه یافته).....
۱۶	توجه به کیفیت، یک ضرورت اجتناب ناپذیر.....
۱۷	سطح نظامهای تضمین کیفیت در آموزش عالی.....
۱۸	بررسی نظام تضمین کیفیت آموزش عالی در ژاپن.....
۱۹	ویژگی های نظام تضمین کیفیت ژاپن قبل از سال ۲۰۰۰ .....
۱۹	ویژگیهای خاص نظام اعتبارسنجی در ژاپن .....
۲۰	نظام جدید تضمین کیفیت در ژاپن.....
۲۱	تضمین کیفیت در سطح دانشگاهی .....
۲۱	نظام تضمین کیفیت آموزش عالی در سوئیس.....

مهترین ویژگیهای نظام تضمین کیفیت دانشگاهی در سوئیس ۲۲	
ویژگیها و ترکیب هیأت همتایان در اعتبار سنجی سوئیس ۲۳	
نظام تضمین کیفیت آموزش عالی در کشور هند ۲۴	
نظام کیفیت درون دانشگاهی در هند ۲۵	
نتیجه گیری حاصل از بررسی مقایسه ای نظامهای تضمین کیفیت در کشورهای در حال توسعه ۲۶	
نتیجه گیری حاصل از بررسی مقایسه ای نظامهای تضمین کیفیت در کشورهای توسعه یافته ۲۷	
برخی از مشکلات مربوط به پیاده سازی نظام تضمین کیفیت دانشگاهی ۲۸	
شاخصهای مورد استفاده در رتبه بندی سوئیس آپ ۲۹	
شاخصهای مورد استفاده در رتبه بندی های US NEWS ۳۰	
شاخصهای مورد استفاده در رتبه بندی کانادا (گورمن) ۳۱	
شاخصهای مورد استفاده در رتبه بندی ملک لین ۳۲	
گزارش کار گروه آموزشی ۳۳	
کار گروههای حوزه معاونت آموزشی ۳۴	
روان سازی سیستم آموزشی ۳۵	
آئین نامه جدید دکتری و مسئله آزمون جامع دوره های دکتری ۳۶	
تنوع ورودیها ۳۷	
آمار جلسات مختلف تشکیل شده برای بررسی مباحث کار گروههای آموزشی ۳۸	
کار گروه روان سازی سیستم ۳۹	
جمع بندی و نتیجه گیری مباحث جلسه اول کار گروه روان سازی ۴۰	
جمع بندی و نتیجه گیری مباحث جلسه دوم کار گروه روان سازی ۴۱	
اهم مسائلی که در روان سازی سیستم باید به آنها توجه نمود ۴۲	
گزارش کارگروه آئین نامه جدید دکتری و مسئله آزمون جامع دوره های دکتری ۴۳	
گزارش اولین جلسه کار گروه تنوع ورودیها ۴۴	
مسائل و مشکلات پذیرش دانشجو در مقطع کارشناسی ارشد ۴۵	

مشکلات پذیرش دانشجوی دکتری ۴۱
جمع بندی جلسه اول کار گروه تنوع ورودیها ۴۲
جمع بندی جلسه دوم و نهایی کار گروه تنوع وردها ۴۳
وضعیت آموزش در طرح تدوین استراتژی دانشگاه ۴۶
گزارش کار گروه حوزه معاونت پژوهشی
محورها ۴۹
زیر گروههای پژوهشی ۴۹
نتایج مشترک ۴۹
تحلیل وضع موجود ۵۰
بودجه ۵۰
تشویق مقالات - گرانت ۵۱
مسائل ساختاری ۵۱
سیاستگذاری ۵۲
حضور فیزیکی ۵۶
سایر موارد ۵۷
درخواستهای خاص ۵۷
گزارش کار گروه اداری و مالی ۵۸
دستور جلسه کار گروه اداری و مالی ۵۹
گزارش جلسه اول کار گروه اداری و مالی ۶۰
تعریف رسالت دانشگاه تربیت مدرس براساس طرح استراتژیک ۶۰
جمع بندی جلسه اول ۶۱
گزارش دومین جلسه کار گروه اداری و مالی ۶۲
ارائه گزارش « طرح اجمالی ساختار دانشگاه تربیت مدرس » ۶۲
جمع بندی جلسه دوم ۶۳
گزارش سومین جلسه کار گروه اداری و مالی ۶۴
نقاط ضعف وضعیت ساختاری ۶۴
جمع بندی ۶۵

گزارش کار گروه فرهنگی	۶۶
دستور جلسه: رسالت فرهنگی اعضای هیأت علمی دانشگاه	۶۷
ضرورت حضور فعال اعضای هیأت علمی در فعالیتهای فرهنگی	۶۷
تعریف و تدوین وظایف فرهنگی برای گروههای آموزشی	۶۷
پیش فرض پذیرفته	۶۸
آموزش و ملموس نمودن وظایف فرهنگی	۶۸
تسربی الگوی استاد راهنمای درمسائل مختلف دانشجویان از ابتدای ورود به دانشگاه	۶۸
برگزاری اردوهای گروهی	۶۹
طرح و راه اندازی نهادهای مشترک اساتید و دانشجویان	۶۹
طرح و تأسیس نهادهای اولیاء و مربیان	۶۹
ترغیب و تشویق	۷۰
اهم مسائل و مشکلات مطرح شده از سوی نمایندگان دانشکده ها در دوازدهمین گردهمایی مدیران گروهها	۷۱
دانشکده هنر	۷۲
نظریات و خواسته های مدیران گروههای دانشکده هنر	۷۳
دانشکده علوم پزشکی	۷۴
مسائل مربوط به آموزش	۷۴
مسائل مربوط به پژوهش	۷۵
مسائل مربوط به اداری و مالی	۷۶
جمع بندی نهایی	۷۷
دانشکده علوم انسانی	۷۸
تعداد دانشجویان پذیرش شده، ثبت نام شده و فارغ التحصیل شده	۷۸
تعداد اساتید تمام وقت و مدعو	۸۰
پذیرفته شدگان در سال ۱۳۸۴	۸۱
آمار دانشجویان در سال ۱۳۸۴	۸۱
آمار دانشجویان خارجی شاغل به تحصیل	۸۱
تنوع رشته ها و گرایش های درحال اجرا در دانشکده	۸۲

۸۵	نیازهای دانشکده علوم انسانی
۸۶	جمع بندی نهایی
۸۸	دانشکده کشاورزی
۸۸	مسائل و مشکلات
۸۹	جمع بندی نهایی
۹۱	دانشکده علوم پایه
۹۱	گرایش های مختلف دانشکده علوم پایه
۹۲	پیشنهاد به کار گروه آموزشی
۹۳	پیشنهاد به کار گروه فرهنگی
۹۴	پیشنهاد به کار گروه اداری و مالی
۹۵	پیشنهاد به کار گروه پژوهشی
۹۶	جمع بندی نهایی
۹۸	دانشکده فنی و مهندسی
۹۸	محورها
۹۹	مقدمه
۹۹	آموزش و پژوهش
۱۰۰	پشتیبانی
۱۰۰	پشتیبانی نرم افزاری
۱۰۰	آین نامه ها
۱۰۱	آزمونهای ورودی
۱۰۲	آئین نامه ها
۱۰۳	پشتیبانی سخت افزاری
۱۰۴	جمع بندی نهایی
۱۰۵	دانشکده متابع طبیعی
۱۰۵	اهم مسائل و مشکلات
۱۰۷	ضمامت
۱۰۸	مباحث کار گروه کارشناسی روان سازی
۱۰۸	اهداف روان سازی سیستم

ضرورتها و دلایل گرایش به روان سازی سیستم	۱۰۹
چالشها و موانع موجود در مسیر روان سازی سیستم	۱۱۰
اهم مسائل و نکات مهمی که مجریان روان سازی در امور دانشگاه باید به آن توجه نمایند (ملزومات روان سازی)	۱۱۱
اشاره ای اجمالی به برخی از مصادیق مسائل و مشکلات در حوزه آموزش منشور اخلاقی سازمان	۱۱۳
گزارش تفصیلی کار گروه روان سازی سیستم (اولین جلسه)	۱۱۸
گزارش تفصیلی کارگروه روان سازی سیستم (دومین جلسه)	۱۲۳

پیش‌گفتار

تقویت تعامل و همدلی صفت و ستاد، تبیین اهداف برنامه‌های کلان برای بدنی اجرایی؛ بررسی مسائل و مشکلات عمدی دانشگاه و ارائه راهکارهای مناسب و منطقی برای حل و فصل آنها و ... از جمله اهداف کلان برگزاری گردهمایی مدیران گروههای آموزشی دانشگاه است. طراحی و اجرای اینگونه گردهمایی از جمله دستاوردهای شورای نظارت دانشگاه محسوب می‌شود. اظهارات اعضاً محترم هیأت علمی در نظرسنجی‌های مختلف حکایت از آن دارد که اثر بخشی و کارایی اینگونه گردهمایی‌ها بر هیچکس پوشیده نیست و مزیتهای آشکار و پنهان فراوانی در برگزاری مستمر این جلسات مستتر است، لیکن برای بهره برداری بهینه از موضوعات ارائه شده در جلسات کارگروهها و نشست عمومی، ضروری است تا تمام مباحث مربوط به نحوی مناسب مستندسازی شود، به همین منظور تصمیم برآن شد که در گردهمایی دوازدهم، کارگروهها قبل از زمان گردهمایی برگزار گردد تا نتایج روشن‌تر باشد و بهتر بتوان آنها را پیگیری نمود. اکنون به همین منظور تمام مباحث یادشده در قالب کتابچه‌ای تدوین و چاپ می‌شود.

در پایان فرض است از کلیه مدیران محترم گروهها و مدیران ستادی دانشگاه و دانشکده‌ها، معاونان محترم دانشگاه و عموم دست اندکاران که با حضور فعال و مستمر خود در جلسات کارگروهها و جلسه عمومی گردهمایی یاریگر مجموعه ستاد دانشگاه بوده‌اند، تقدیر و تشکر نمایم،

دکتر فرهاد دانشجو
رئیس دانشگاه
و رئیس شورای نظارت و سنجش

مقدمه

با استعانت از خداوند متعال و به حول و قوه الهی و مساعی ارزنده و مشارکت عموم همکاران دانشگاهی، دوازدهمین گردهمایی مدیران گروههای آموزشی و جلسات کارگروههای ذی ربط در زمستان ۱۳۸۴ برگزار شد، دفتر برنامه ریزی آموزشی، نظارت و ارزیابی به منظور فراهم آمدن امکان پیگیری بهتر نتایج کارگروهها و گردهمایی گزارش جامعی را در این زمینه تهیه نموده است.

آنچه پیش رو دارید شامل: متن کامل سخنرانیهای نشست عمومی گردهمایی، گزارش کارگروههای کارشناسی، کارگروههای اصلی هر معاونت و نیز گزارش نهایی هر کارگروه در نشست یاد شده است.

مباحث مندرج در این کتابچه قطعاً به عنوان راهنمای ستاد در برنامه ریزیها و سیاستگذاریها، امری مغتنم خواهد بود و دفتر نظارت و ارزیابی به عنوان دبیرخانه شورای نظارت و سنجش دانشگاه، تمام مساعی خود را برای پیگیری مفاد آنها مبذول خواهد داشت و به منظور بهره برداری بهینه از مباحث مطرح شده در اینگونه نشستها از طریق تداوم جلسات کارگروهها، طرح موضوع در جلسات آتی شورای نظارت و سنجش و همچنین پیگیریهای بعدی از طریق معاونتهای چهارگانه دانشگاه اهتمام خواهد ورزید.

در پایان شایسته است از اعضای معزز کارگروهها و مدیران محترم گروههای آموزشی دانشگاه و از خدمات و مساعی ارزنده کلیه دست اندکاران و همکاران محترم در مراحل تهیه و تدوین این مجموعه تقدیر و تشکر نمایم.

و من... التوفيق

مدیر دفتر برنامه ریزی، نظارت و ارزیابی
و دبیر شورای نظارت و سنجش

برنامه دوازدهمین گردهمایی مدیران گروههای آموزشی دانشگاه

زمان: دوشنبه ۲۶/۱۰/۸۴ از ساعت ۸/۳۰ صبح لغایت ۱۲

مکان: سالن اجتماعات شهید مطهری دانشگاه

۱- سروд جمهوری اسلامی ایران ۲- تلاوت آیاتی چند از کلام... مجید ۳- گزارش دبیر شورای نظارت و سنجش دانشگاه ۴- سخنرانی علمی با موضوع «مطالعه تطبیقی نظام های تضمین کیفیت دانشگاهی در چند کشور و معرفی برخی از شاخص های ارزیابی دانشگاهی» ۵- گزارش کارگروه اداری و مالی ۶- گزارش کارگروه پژوهشی ۷- گزارش کارگروه فرهنگی ۸- گزارش کار گروه آموزشی ۹- حضور اعضای هیأت رئیسه و سخنرانی رئیس محترم دانشگاه با موضوع «تبیین راهبردهای دانشگاه» ۱۰- طرح مسائل و مشکلات دانشکده ها از سوی نماینده هر دانشکده *	۸/۳۰ - ۸/۳۵ ۸/۳۵ - ۸/۴۵ ۸/۴۵ - ۸/۵۵ ۸/۵۵ - ۹/۲۵ ۹/۲۵ - ۹/۳۵ ۹/۳۵ - ۹/۴۵ ۹/۴۵ - ۹/۵۵ ۹/۵۵ - ۱۰/۰۵ ۱۰/۰۵ - ۱۰/۳۰ ۱۱/۳۰ - ۱۱/۳۰ ۱۱/۳۰ - ۱۲ ۱۲-۱۳

* دانشکده های علوم انسانی و فنی و مهندسی هر یک به مدت ۱۰ دقیقه، دانشکده های علوم پزشکی، علوم پایه و کشاورزی هر یک به مدت ۸ دقیقه، دانشکده های هنر و منابع طبیعی هر یک به مدت ۶ دقیقه (۴ دقیقه برای زمان حدفاصل در نظر گرفته شده است)

دستور جلسات کار گروهها

الف) محور بحث کار گروه اداری و مالی:

تغییر ساختار سازمانی دانشگاهها (موضوع ماده ۴۹ برنامه چهارم توسعه کشور)

ب) محور بحث کار گروه فرهنگی:

رسالت فرهنگی اعضای هیأت علمی

ج) محور بحث کار گروه پژوهشی:

محورها و راهکارهای ارتقای کیفیت تحقیقات در گروههای علمی

د) محور بحث کار گروه آموزشی:

۱- روان سازی سیستم آموزش

۲- آیین نامه جدید دکتری و مسئله آزمون جامع دوره های دکتری

۳- تنوع ورودیها

۳-۱- آزمون دکتری،

۳-۲- نوبت دوم (شبانه)

۳-۳- دانشجوی غیر ایرانی

۳-۴- آموزش مجازی

۳-۵- نیمه حضوری

۳-۶- دوره فراگیر و دوره آموزش کوتاه مدت

آمار مدیران گروههای آموزشی شرکت کننده در دوازدهمین گردهمائی مدیران گروهها - مورخ ۸۱۴/۱۰/۲۶

تعداد کل شرکت کنندگان : ۱۳۵ نفر

تعداد مدیران ستادی شرکت کننده در گردهمایی: ۴۹ نفر از ۵۵ نفر (٪۸۹)

تعداد مدیران گروههای آموزشی دانشکده علوم انسانی شرکت کننده در گردهمایی : ۲۳ نفر از ۲۵ نفر (٪۹۲)

تعداد مدیران گروههای آموزشی دانشکده علوم پایه شرکت کننده در گردهمایی : ۱۲ نفر از ۱۳ نفر (٪۹۲)

تعداد مدیران گروههای آموزشی دانشکده علوم پزشکی شرکت کننده در گردهمایی : ۱۳ نفر از ۱۷ نفر (٪۷۶)

تعداد مدیران گروههای آموزشی دانشکده فنی و مهندسی شرکت کننده در گردهمایی : ۳۰ نفر از ۳۸ نفر (٪۷۹)

تعداد مدیران گروههای آموزشی دانشکده کشاورزی شرکت کننده در گردهمایی : ۹ نفر از ۱۴ نفر (٪۶۴)

تعداد مدیران گروههای آموزشی دانشکده منابع طبیعی شرکت کننده در گردهمایی : ۷ نفر از ۸ نفر (٪۸۸)

تعداد مدیران گروههای آموزشی دانشکده هنر شرکت کننده در گردهمایی : ۷ نفر از ۹ نفر (٪۷۸)

ممهوّهای گزارش دبیر شورای نظارت و سنجش دانشگاه

اهداف برگزاری گردهمایی مدیران گروههای آموزشی

(الف) اهداف عام نشستها

- ۱- مسئله یابی در سطح چالشهای فراروی دانشگاه (کشف، شناخت و بررسی مشکلات و مسائلی که به طور عموم از دید مدیریت دانشگاه اعم از مدیریت کلان، میانی و بدنی پنهان می‌مانند).
- ۲- جلب مشارکت، کوشش و تعامل جمعی برای یافتن راه حل های واقع بینانه در ارتباط با مسائل و مشکلات شناخته شده در وضع موجود و ارائه پیشنهادهای لازم به مدیریت کلان دانشگاه
- ۳- کوشش برای ارتقای کمی و کیفی فعالیتهای آموزشی، پژوهشی، فرهنگی و اداری و مالی دانشگاه با تکیه بر اصل مشورت و گسترش فرهنگ نظارت پذیری

(ب) اهداف اقتصاصی دوازدهمین گردهمایی

- ۱- اطلاع رسانی بیشتر و تعامل مدیریت کلان و مدیریت بدنی در ارتباط با تغییر ساختار اداره دانشگاهها (محوریت هیأت امنا در اداره دانشگاهها)

- ۲- آشنایی بیشتر مدیران گروههای آموزشی با برنامه ها و سیاستهای کلان دانشگاه در امور مختلف
- ۳- آشنایی بیشتر مدیران ستادی دانشگاه با مسائل و مشکلات بدنی دانشگاه

اهم نتایج و اقدامات قبلی

- ۱_ کارشناسی و بررسی مقدماتی متناسب سازی نظام و ساز و کار دانشگاه با توجه به تحولات جدید در ساختار اداره دانشگاهها (استقلال دانشگاهها)
- ۲_ تبیین سیاستها و راهبردهای برنامه چهارم توسعه در بخش آموزش عالی به مدیران سطوح مختلف دانشگاه به منظور ظرفیت سازی در دانشگاه متناسب با رویکرد برنامه چهارم توسعه (گسترش طرح کاربردی تنوع بخشی در آموزش تأسیس رشته های کاملاً جدید متناسب با نیازهای جامعه و تقاضا محور)
- ۳- ایجاد ظرفیت جدید برای دانشگاه از طریق تعامل با نهادهای برنامه ریز و سیاستگذار در سطح وزارت متبع و سازمان مدیریت
- ۴- بررسی جوانب مختلف حضور بیشتر اعضای هیأت علمی و دانشجویان در دانشگاه
- ۵- بهره برداری از نظریات مدیران گروهها و اعضای هیأت رئیسه دانشکده ها برای تصمیم سازی در شوراهای ستادی هر معاونت و نهادها و مراجع قانونی

- ۶- اقدام عملی برای ایجاد تعامل سازنده ستاد با بدنیه از طریق تداوم و افزایش کار گروهها و واگذاری اختیارات در حوزه برنامه ریزی آموزشی، اداری و مالی و پژوهشی به دانشکده ها
- ۷- کوشش برای روان سازی نظام پژوهشی در انتخاب و تصویب موضوع پایان نامه ها و رساله ها تا دفاع از آنها و تسهیل فرایند ثبت نام دانشجویان، و فرایند فارغ التحصیلی، برگزاری آزمونها و...
- ۸- تلاش درجهت افزایش جاذبه دانشگاه در سطح ملی، دادن اهمیت بیشتر به فارغ التحصیلان دانشگاه ، حفظ کرامت هیأت علمی و گسترش فرهنگ تشویق برای همه اقسشار دانشگاه اعم از کارمند دانشجو و استاد، برگزاری مراسم تشویقی اقسشار مختلف دانشگاه و تقویت سیاستهای ترغیبی مربوط به پیشرفت علم.

سخنرانی جناب آقای دکتر دانشجو رئیس مختدم دانشگاه

در دوازدهمین گردهمایی مدیران گروهها

با سلام و عرض ادب و خوش آمد خدمت حضار محترم و تشکر و
قدردانی از اینکه زحمات زیادی را در کارگروهها متقبل شدید و عرض
تبrik به مناسبت اعیاد غدیر و قربان، به لطف خداوند متعال با
مشارکت همه گروههای علمی و دانشکده ها اعم از اعضای محترم
هیأت علمی، کارشناسان محترم دانشکده ها، مسئولین محترم مرکز
تحقیقاتی وابسته به دانشگاه و ... برخی از موضوعات و مشکلات
دانشکده ها و دانشگاه به صورت کلی در کار گروهها بررسی شدند و
پیشنهاداتی هم از سوی کارگروهها ارائه شد. بنده در طول یکماه
گذشته که شما در کارگروهها فعالیت می کردید. گزارش فعالیت شما
را مطالعه می کرم. امیدوار هستم که در ادامه مسیر، کار گروهها به
نوعی فعالیت خودشان را مجدداً ادامه بدهند و فعالیت هایی که تاکنون
انجام شده به صورت پیشنهادهای عملی به هیأت امناء، شورای
دانشگاه و هیأت رئیسه متناسب با وظایفشان منعکس شود و
إنشاءا... در این شوراهای تصویب شود، به این ترتیب مصوبات عملی
را به عنوان نتیجه و ما حصل زحمات شما داشته باشیم و به نوعی از
این همه زحمتی که شما متقبل شدید، قدردانی نماییم.
در سال‌های گذشته جلسات کار گروهها در همین جلسه عمومی که
حضور داشتیم، در حدود ۱-۲ ساعت به صورت مجزا تشکیل می شد.

اما فرصت لازم و کافی برای اینکه مسائل به صورت عمیق و کارشناسانه بررسی شود وجود نداشت. برای اولین بار این راهکار در حقیقت پیشنهاد شد که کار گروهها از دو ماه قبل از برگزاری جلسه شکل بگیرد و کار به صورت جدی پیگیری بشود و مشارکت اعضا هیأت علمی به شکل عملی در داخل تصمیم گیریها و بررسی های کارشناسانه خود را نشان دهد.

به عنوان یکی از راهبردهای اصلی خودمان، همه همکاران دانشگاه را به مشارکت عمومی، همفکری و همراهی در کلیه امور دانشگاه دعوت می کنم و این مهم را در اعتلای وظایف آموزشی، پژوهشی و فرهنگی دانشگاه بسیار حائز اهمیت می دانم. از آنجایی که موضوع صحبت بnde را تبیین راهبردها نوشتند خدمتان عرض می کنم که تبیین راهبردها به عهده همین کارگروهها و سپس تصویب در شوراهاست. اما من حیث المجموع با توجه به آنچه بدستم رسید برداشت های کلی را عنوان می کنم که انشاء ... با کارهای بعدی شما مجموعه راهبردها شکل واقعی خودش را خواهد گرفت.

در دنیا رخدادها و جهش های علمی قابل توجهی در حال شکل گیری است. یکی از راهبردهای اصلی ما در دانشگاه تربیت مدرس این است که به عنوان متخصصین اهل علم نسبت به رویدادهای مهم در جامعه خودمان و در دنیا موضع معرفت شناختی داشته باشیم و نسبت به این رویدادها براساس منطق معرفت شناختی رشته های تخصصی، حرکت های علمی گروهها، دانشکده ها و مراکز تحقیقاتی حرکت کنیم.

اختیارات وسیعی به دانشگاهها داده شده، از جمله: بازنگری در ساختار سازمانی، چارت تشکیلاتی دانشگاه و شرح وظایف گروهها و

سازمانهای درون دانشگاه در جهت سیاست‌های توسعه علمی، آموزشی، پژوهشی و فرهنگی بسیار ضروری است و لذا اصلاح و تکمیل ساختار تشکیلات، شرح وظایف و چارت سازمانی یکی دیگر از راهبردهای فعلی دانشگاه است تا اینکه دانشگاه بتواند با تصحیح این موارد نقش مؤثر، شایسته و در شأن خودش را در راستای اهداف آموزشی، پژوهشی، تحقیقاتی و فرهنگی جمهوری اسلامی در جامعه ایفا کند.

– رشد جمعیت جوان و خواهان علم در داخل کشور ایجاب می‌کند که دسترسی آحاد مردم به آموزش عالی را افزایش بدهند. در این راستا گسترش و توسعه دسترسی مردم شریف به آموزش عالی از طریق تنوع بخشیدن به دوره‌ها و ورودی‌ها به دانشگاه مانند دوره‌های روزانه، دوره‌های نوبت دوم، فراغیر، نیمه حضوری، آموزش‌های مجازی و دوره‌های کوتاه مدت با ایجاد زیرساخت‌های مناسب خودش و حفظ و ارتقای کیفیت دوره‌ها و پیش‌بینی‌های لازم برای تأمین نیازهای دانشجویان این دوره‌ها مطرح است و این توسعه با در نظر گرفتن توانمندی علمی گروهها به عنوان راهبرد دیگری در دانشگاه مدنظر است.

– حفظ شأن و حرمت دانشجویان عزیز، دانشجویان عزیزی که به حق پاک ترین و دلسوزترین و آرمان خواه ترین جوانان در دنیا هستند بسیار ضروری است. لذا رسیدگی به وضعیت آنها و نیازهای آموزشی و پژوهشی و فرهنگی و درزشی و تفریحی آنها و همچنین وضعیت معیشتی آنها و خوابگاههای آنها و تلاش جهت بهبود شرایط و حرکت به سمت آرمانها از راهبردهای مطرح دیگر در دانشگاه است.

در مقابل هجوم فرهنگی زورمداران مستبد و قدرتمداران که ایجاد امپراطوری جهانی را برای خودشان تصور می‌کند و با تعالی جسم و روح بیگانه هستند کشورها بسیار قابل نفوذند مگر اینکه جوامع پویا و متکی بر فرهنگ مترقی با تکیه بر اصول خودشان برای نیازهای بشری پاسخ‌های قانع کننده ای ارائه کند و در این مسیر دانشگاهها نقش اساسی دارند. دانشگاه تربیت مدرس در پیشرو بودن در این مسیر و پاسخگویی به این نیازها اهمیت ویژه ای قائل شده و آن را به عنوان یکی از راهبردهای اصلی خود تلقی می‌کند. در این راستا برنامه ریزی فرهنگی همه جانبه باید صورت بگیرد و شاید مواردی که در بحث فرهنگی مطرح شد مثل ایجاد رابطه عاطفی و منطقی و علمی بین استاد و دانشجو و ایجاد بستر تعامل مثبت بین فرهنگ‌های مختلف از طریق گرفتن دانشجویان غیر ایرانی و موارد فرهنگی دیگری از این منظر حائز اهمیت است.

در کنار تعداد واحدهایی که در دوره‌های آموزشی گذرانده می‌شود و انجام تحقیقات با کیفیت عالی باید حتماً به چیزهای دیگری هم نگاه بکنیم. مثلاً توسعه و رشد توانمندیها و ظرفیت‌های انسانی، ارتقاء روحیه پرسشگری، منشأ تحول و نوآوری شدن، کار آفرین شدن اینها برای فارغ التحصیلان و دانشجویان ما بسیار حائز اهمیت است و جزئی از اهداف گروههای آموزشی و همچنین کل دانشگاه باید باشد. گروههای علمی بر حسب تخصص خودشان در متن مردم و جامعه باید مسئله یابی کنند. پرسش باید مقدمه پژوهش باشد. پژوهشی که در حقیقت به یک پرسش واقعی نمی‌خواهد بپردازد، انجام و ضرورت انجامش زیر سؤال می‌رود و تلاش سازمان یافته برای پاسخ به این پرسشها باید در دانشگاه صورت گیرد. دانشگاه

باید برون نگر و پاسخگو باشد. در این مقوله در کنار شمارش مقالات و کثیدن منحنی های رشد آمار مقالات علمی - پژوهشی و ISI و موارد دیگر باید به این سؤالات نیز پاسخ داده شود که اینها چه مشکلی را حل می کنند؟ به درد چه کسی می خورند؟ در توسعه ملی چه نقشی دارند؟ این وظیفه ما دانشگاهیان است که در این مسیر برنامه ریزی و حرکت کنیم.

– تعریف برنامه های خلاق و بروزدر آموزش و برنامه های تحقیقاتی مؤثر و نگاه به تولید علمی که مؤثر و نافع باشد در دانشگاه پاسخگویی مثل دانشگاه تربیت مدرس از راهبردهای آن دانشگاه حساب خواهد شد. در همین راستا بازبینی و بازنگری در نحوه ارتقاء اساتید و بازنگری در نحوه ارزیابی اساتید و دانشجویان حائز اهمیت است.

بحث عدالت و مهروزی که به قلب های ما ارتباط پیدا می کند و به رضایتمندی ما از همیگر و سیستم مرتبط می شود، از راهبردهای اولیه دانشگاه باید باشد. صرف انجام یک کار براساس اهداف از پیش تعیین شده نمی تواند مطلوب باشد. زمانی این کار مطلوب تشخیص داده می شود که عادلانه انجام شده باشد و باعث ایجاد فضای دوستی و مهروزی در محیط های علمی بشود. لذا بحث عدالت و مهروزی هم در تمامی فعالیت های دانشگاه جزء راهبردهای دانشگاه در نظر گرفته خواهد شد.

– به صورت عملی تر اگر بخواهیم نگاه کنیم، توسعه فضاهای کالبدی در پردیس مرکزی دانشگاه و در جاده کرج، اتمام طرح های عمرانی موجود در دانشگاه، تعریف مأموریت های ویژه و بین المللی برای پردیس نور و ارتقاء و متناسب نمودن مأموریتهاي پردیس نور

با سرمایه های موجود در آنجا ، فعال شدن و توسعه فعالیت های مرکز رشد و پارک فناوریو تصحیح ساختار آن، ایجاد زیرساخت های اصلی برای ارتقای نقش پردیس قوچک در توسعه فضاهای کالبدی دانشکده ها (محل فعلی که الان به عنوان محل پارک فناوریاست) و توسعه فضای کالبدی دانشکده ها و دانشگاه و ایفای نقش مؤثر در توسعه این فضاهای، همچنین آغاز تدوین و سپس اجرای طرح های جامع کالبدی دانشکده های علوم انسانی، علوم پزشکی و هنر و اتمام طرح های قبلی دانشکده های دیگر جزء وظایف و بعضاً با نگاهی جزء راهبردهای دانشگاه محسوب می شود.

– توجه بیشتر به وظایف ملی ما در دانشگاه و جایگاه بین المللی آن و تلاش برای ارتقای آن، همچنین انجام این کارها با توجه به استقلال دانشگاه براساس قوانین جدید و تأکید بر تضمین کیفیت و ارزیابی درونی و از طرف دیگر پس از اتخاذ و مشخص شدن سیاست ها، ثبات در سیاست های کلی از اهداف دانشگاه و از راهبردهای ما محسوب می شود.

در خاتمه عرائضم از محبتی که داشتید و در جلسات کار گروهها شرکت کردید و با علاقه نسبت به آینده دانشگاه خودتان نقش مؤثری را ایفا نمودید، تشکر می کنم. امیدوارم با تبیین برنامه استراتژیک دانشگاه راهبردهای دانشگاه کاملتر، دقیق تر، علمی تر و عملی تر ارائه شود. خداوند به همه شما عزیزان ، علماء، اساتید صبور و دانشمندان و همکاران شریف و محترمان عزت و سلامت عطا بکند. قلب های ما را به هم نزدیک بکند، دوستی بین ما را بیشتر بکند قدرت انجام صحیح و بهینه مسئولیت هایمان را برای رضای خدا به ما بدهد و سلامتی دهد تا بتوانیم این راهی که شروع کردیم با همیگر ادامه بدهیم. خودم

را دوست و برادر کوچک شما می شمارم و از شما عزیزان می خواهم همواره با پیشنهادات خودتان از اشتباهات احتمالی که من یا هیأت رئیسه یا مسئولان دانشکده ها احتمال دارد مرتکب شوند جلوگیری کنید. پیشنهادهای به موقع، صریح و صحیح می توانند بسیار برای ما مفید باشد. شما را به خداوند متعال می سپارم.

متن سفرنامی دکتر فتح آبادی با موضوع

«مطالعه تطبیقی نظامهای تضمین کیفیت دانشگاهی
دربرفی از کشورهای در حال توسعه و کشورهای توسعه
یافته و معرفی شاخصهای مورد استفاده چند مؤسسه
اعتبابی‌بخشی»

توجه به کیفیت، یک ضرورت اجتناب ناپذیر

اگرچه متخصصان بریک تعریف واحد از کیفیت چندان اتفاق نظر ندارند، ولی در ضرورت توجه به کیفیت دانشگاهی متفق‌اند. کشورهای مختلف برای کسب اطمینان از وجود حداقل مورد قبول کیفیت و ارتقای آن به سطح مورد نظر به طراحی و پیاده‌سازی نظامهای تضمین کیفیت پرداخته‌اند. چند عامل در این میان نقش اساسی داشته‌اند:

- محدودیت در منابع مالی و اعتبارات دولتی و توجه به پاسخگویی دانشگاه
- آشکارتر شدن نقش دانشگاه‌ها در فرایند توسعه کشورها با توجه به تحولات سریع علم و فن آوری
- جهانی شدن آموزش و ایجاد چالشهای فراملی برای نظامهای آموزشی
- کمتر شدن فشار جمعیت مقاضیان آموزش عالی در برخی کشورها و ضرورت توجه به کیفیت به جای کمیت

سطوع نظامهای تضمین کیفیت در آموزش عالی

- سطح دانشگاهی: عمدتاً در پی پاسخ دادن به این سؤوال است که «آیا فعالیتهای دانشگاه برای تحقق رسالتها و هدفهای تعریف شده، از اثربخشی، کارایی و کیفیت لازم برخوردار است؟» ---- پاسخ به این

سؤال معمولاً از طریق انجام خود-ارزیابی یا ارزیابی درونی داده می‌شود.

- سطح ملی: «آیا مسیر فعالیتهای دانشگاه همسو با هدفهای توسعه همه جانبه کشور و پاسخگو به نیازها و تقاضاهای جامعه است؟ آیا دانشگاه با توجه به منابعی که به آن اختصاص می‌یابد از سودمندی لازم برخوردار است؟» --- پاسخ به این سؤالها معمولاً از طریق انجام اعتبارسنجی داده می‌شود.

بررسی نظام تضمین کیفیت آموزش عالی در ژاپن

در سطح ملی: مسئولیت و نظارت بر تضمین کیفیت دانشگاهی به عهده دولت و به صورت خاص با وزارت علوم و فناوریاست (برخی وزارتخانه‌ها مانند کشاورزی و بهداشت نیز در تأیید دوره‌ای مرتبط آموزشی نقش دارند). دولت این وظیفه خود را از طریق تأسیس و فعال کردن دو مؤسسه در دو دوره مشخص(قبل و بعد از سال ۲۰۰۰) انجام داده است:

- مؤسسه اعتبار سنجی ژاپن(JUAA): این مؤسسه در سال ۱۹۴۷ و با کمک ۴۶ دانشگاه دولتی و خصوصی با هدف ارتقاء کیفیت دانشگاهی تأسیس شد و تا سال ۲۰۰۰ مهمترین نقش را در اعتبار سنجی و ممیزی بیرونی کیفیت دانشگاهی به عهده داشت.

- مؤسسه ملی مدارک دانشگاهی (NIAD) : در سال ۲۰۰۰ و با هدف پاسخگویی دانشگاهی و ارتقای کیفیت تأسیس شده و در صدد اصلاح نظام تضمین کیفیت دانشگاهی و استقرار نظام جدید شبیه کشورهای اروپایی از جمله هلند است.

ویژگیهای نظام تضمین کیفیت ۹۰۰۰ قبل از سال ۲۰۰۰

- حاکمیت و نظارت از سوی دولت
- اعتبار سنجی داوطلبانه دانشگاهها توسط JUAA
- وجود نظام خود - ارزیابی و ممیزی درونی کیفیت در مؤسسات آموزش عالی
- استفاده از خدمات سازمانهای حرفه‌ای در ارزیابی و اعتبار سنجی دانشگاهی

از نکات حائز توجه در این دوره داوطلبانه بودن اعتبار سنجی دانشگاهی، توجه به رسالتها و هدفهای دانشگاه در ارزیابی و اعتبارسنجی، تأکید بر ارزیابی درونی و مرتبط ساختن نتایج ارزشیابی‌ها با برخورداری از بودجه دولتی است.

ویژگیهای خاص نظام اعتبارسنجی در ۹۰۰۰

- توجه و تمرکز بیشتر بر دانشگاههای دولتی چه در نظام قدیم و چه نظام جدید
- گرچه سه مرحله اصلی اعتبارسنجی(ارزیابی درونی - بازدید هیأت همتایان - بررسی گزارش‌های ادواری) در روند اعتبار سنجی دیده می‌شود، اما در مقایسه با سایر کشورها بازدید هیأت همتایان خیلی کمرنگ است و در عوض به بررسی گزارش خود ارزیابی دانشگاه و

- پردازش داده های خام که دانشگاه به مؤسسه اعتبارسنجی ارائه می دهد توجه زیادی می شود.
- در فرایند اعتبارسنجی، بعد از اعلام نتیجه دانشگاه می تواند فرجام خواهی کند.
  - نتایج اعتبارسنجی علاوه بر معتبر شناخته شدن دانشگاه، در برخورداری از بودجه دولتی هم موثر است.

نظام جدید تضمین کیفیت در ژاپن

- NIAD محورهای فعالیت خود را به صورت زیر اعلام کرده است:
- ۱- انجام ارزیابی دانشگاهی ۲- پژوهش در ارزیابی و سنجش کیفیت دانشگاهی ۳ - جمع آوری، تحلیل، و انتشار ادواری اطلاعات دانشگاهی
  - در نظام جدید به استفاده از شبکه اینترنت در دریافت اطلاعات دانشگاهها و تحلیل و ارائه بازخورد به دانشگاه و جامعه بدون بازدید حضوری توجه زیادی شده است.
  - روند اعتبار سنجی : دانشگاه مقاضی باید دولتی بوده و حداقل ۴ سال سابقه فعالیت داشته باشد
  - اعتبار سنجی مجدد بعد از ۵ سال و اعتبار سنجی ادواری هر ۷ سال یکبار انجام می شود
  - عضویت در باشگاه دانشگاههای معتبر ژاپن دارای پیامدهای جذاب مادی و غیر مادی است.

تضمين کیفیت در سطح دانشگاهی

- هر کدام از دانشگاهها متناسب با وضعیت خودشان نظام ارزیابی درونی دارند.
- برخی از دانشگاهها استانداردهای ارزیابی مخصوص خودشان را دارند.
- NIAD به این نتیجه رسیده است که تضمين کیفیت یک وظیفه خودکار برای مؤسسات آموزش عالی است، بنابراین به جای تکیه زیاد بر ارزیابی های بیرونی به دنبال راهکارهایی است که هر مؤسسه آموزش عالی نظام مناسب ارزیابی درونی اش را تعریف کرده و از آن به عنوان ابزار ارتقای کیفیت استفاده کند.

نظام تضمين کیفیت آموزش عالی در سوئیس

- بررسی نظام تضمين کیفیت سوئیس از این نظر که ساختار آموزش عالی آن کاملاً غیر مرکز است، میتواند اطلاع دهنده باشد. در این کشور وزارت آموزش ملی وجود ندارد و هر کدام از کانونها یا ایالتها مسئول ساماندهی به امور آموزش خودشان هستند.
- برخلاف نظام غیر مرکز آموزشی، سیتم ارزیابی و اعتبار سنجی در این کشور مرکز و مسئولیت آن با کنفرانس دانشگاهها (Swiss universities confrence) است.
- نهادی به نام سوئیس اعتبار سنجی سوئیس (SAS) هم وجود دارد که بیشتر در بخش‌های صنعتی و تجاری و در پارهای موارد آموزشی

فعالیت می کند. در برخی موارد به دانشگاهها گواهینامه های ISO۹۰۰۱, ISO۱۴۰۰۰ داده است.

- مؤسسه ای به نام SWISS UP نیز به رتبه بندی دانشگاهی می پردازد.

مهمترین ویژگیهای نظام تضمین کیفیت دانشگاهی در سوئیس

- ساختار مرکز سیستم ارزیابی و اعتبارسنجی در مقابل ساختار غیر مرکز دانشگاهها:

- چارچوب محکم و کامل‌اجرایی برای ارزیابی و اعتبارسنجی دانشگاهی؛

- حرکت در چارچوب برنامه های اتحادیه اروپایی؛

- در نظر گرفتن تسهیلات برای دانشگاههای دریافت کننده اعتبار؛

- تدوین استانداردهای ارزیابی و اعتبارسنجی قبل از هرگونه ارزیابی

- تمایز بین مؤسسات دولتی و خصوصی در اعطای اعتبار

- مرحله ای بودن فرایند ارزشیابی و اعتبارسنجی و در نظر گرفتن حداقل الزامات.

- نظم و دقت زیاد در انتخاب هیأت همتایان برای انجام ارزیابی بیرونی

- انجام اعتبارسنجی در زمانی کوتاه(خود - ارزیابی در ۴ ماه و کل اعتبارسنجی در ۱۰ ماه)

ویژگیها و ترکیب هیأت همتایان در اعتبارسنجی سوئیس

- اکثریت افراد گروه باید در تدریس و تحقیق کارامد باشند. گروه آنها ممکن است با متخصصان حوزه‌هایی مانند علوم آموزشی، تضمین کیفیت، آموزش از راه دور و ... تکمیل شوند.
- افراد گروه باید مستقل و توانایی انجام ارزشیابی را داشته باشند.
- اکثریت متخصصان باید خارج از سوئیس مشغول به کار باشند.
- حداقل یک متخصص شناخت کامل از نظام آموزشی سوئیس داشته باشد. حداقل دو نفر از اعضای گروه ارزیابی بیرونی دانش کافی در خصوص زبان تدریس و زبان مورد استفاده در مؤسسات را داشته باشند.
- توانایی اظهار نظر در خصوص برنامه مقاضی اعطای اعتبار را داشته باشند.
- حداقل یک نفر از گروه متخصص باید تجربه مدیریت در حد واحد مورد ارزشیابی را داشته باشد.

نظام تضمین کیفیت آموزش عالی در کشور هند

مهترین ویژگیها در سطح ملی:

- تنوع بسیار زیاد در نوع و تعداد مؤسسات آموزش عالی(۲۵۹ دانشگاه، ۱۰۷۵۰ کالج) در اشکال وابسته به دولت مرکزی ، دولتهاي ایالتی، دانشگاهها و بخش خصوصی

- نظام ارزیابی و اعتبار سنجی متمرکز: شورای ملی سنجش و اعتبارسنجی (NAAC) به عنوان یک مرکز اعتبارسنجی ملی
- جوان بودن (شروع به کار از سال ۱۹۹۴) و پیمودن مسیر تکامل در مدتی نسبتاً کوتاه
- تاکید بر تلفیق ارزیابی درونی و بیرونی به منظور ارتقای کیفیت

نظام کیفیت درون دانشگاهی در هند

در دانشگاهها واحدی به نام «واحد تضمین کیفیت درون دانشگاهی» وجود دارد، که به عنوان بازوی اجرایی NAAC نیز ایفای نقش می‌کند. کارکردهای آن عبارتند از:

- تدوین و بکارگیری نشانگرها و پارامترهای کیفیت در فعالیتهای مختلف موسسه
- اشاعه اطلاعات در زمینه ارزیابی و کیفیت دانشگاهی
- سازماندهی فعالیتهای مرتبط با کیفیت، برگزاری کارگاهها و سمینارهای آموزشی و ترویجی در این زمینه
- نظارت بر بر سنجش کیفیت مؤسسه و آماده سازی گزارش سالانه تضمین کیفیت جهت ارائه به NAAC

نتیجه گیری هاصل از بررسی مقایسه ای نظامهای تضمین کیفیت در کشورهای در حال توسعه

- گذر از مراحل اشتیاق، انکار- کوشش و خطای بلند پروازانه،
واقع بینی و تثبیت، تکامل و تناسب با نظام آموزشی
- انتخاب یا تدوین نشانگرها، استانداردها / معیارهای آرمانی، حرکت
دوباره به سوی اولویت بندی و پالایش
- مشکل در زمینه عدم آشنایی مدیران و دست اندکاران با شیوه
های تضمین کیفیت و ضرورت فرهنگ سازی
- پراکندگی در نهادهای متولی و مسئول و روشهای اجرایی ارزیابی و
اعتبار سنجدی
- داشتن مشکلات در زمینه انجام اقدامات بعد از ارزیابی یا توصیه
های اعتباربخشی(مشکلات خیلی زیاد و منابع کم)
- تغییر نگرشها و فرهنگ سازی به عنوان مهمترین دستاورد
- انجام برخی اقدامات نمایشی صرفنظر از سودمندی آن

نتیجه گیری هاصل از بررسی مقایسه ای نظامهای تضمین کیفیت در کشورهای توسعه یافته

- بکارگیری نظام متناسب با ویژگیها و نیازهای در بد و کار
- توجه بیشتر به جایگاه بین المللی دانشگاه و تلاش برای ارتقای آن
- کوشش و خطای کمتر و سرعت بیشتر در استقرار نظام مورد نظر

- توجه زیاد به استقلال دانشگاهی و تأکید زیاد بر تضمین درونی کیفیت
- انجام اعتبارسنجی توسط نهادهای مستقل به جای مؤسسات دولتی
- پویایی در تغییر ساختارها و روش‌های اجرایی و در عین حال ثبات در سیاستهای کلی

**برفی از مشکلات مربوط به پیاده سازی نظام تضمین کیفیت
دانشگاهی:**

- برداشتن گامهای بزرگ ناموفق به جای گامهای کوچک موفق(ناسازگار با CQI)
- در اختیار نداشتن نیروی انسانی متخصص ارزیابی
- اعتقاد نداشتن مدیران یا استفاده‌های نابجا از نتایج
- عدم توجه به پیش نیازها و الزامات قبل از وارد شدن به مرحله اجرا
- فقدان مطالعه کافی قبل از اجرا و کنترل در حین اجرای فعالیتهای ارزیابی
- روش نبودن ارتباط ارزیابی با سایر مجموعه فعالیتهای دانشگاهی و انجام آن به عنوان یک پروژه مجزا
- روش نبودن نقش ارزیابی، پیامدهای ناشی از آن و فلسفه اجرای آن

شاخصهای مورد استفاده در رتبه بندی سوئیس آپ (Swiss up)

وزن-0-100	شاخص ها	عوامل
؟	----	رضایت عمومی دانشجویان
20 40 40	فرخ دانشجویان ثبت نامی از شهرهای فاقد دانشگاه نرخ دانشجویان ثبت نامی از شهرهای دارای دانشگاه نرخ دانشجویان خارجی	جداییت در جذب دانشجویان
60 40	تعداد استاد تمام وقت به 100 دانشجوی لیستمن و فوق لیستمن نسبت اعضای غیر هیئت علمی به 100 دانشجوی لیستمن و فوق	نسبت استاد به دانشجو
30 30 40	متوجه مدت تحصیل دانشجویان هر دوره مدت تحصیل بالاتر از متوجه فاصله بین مدت قانونی و مدت متوجه تحصیل	مدت قانونی تحصیل
20 80	نرخ ارتقا از یک سال به سال بیکار نرخ فراتخت از تحصیل در دو سال	کارایی

شاخص های مورد استفاده در رتبه بندیهای US NEWS

وزن	عاملها	متغیر
%25	-----	شهرت دانشگاهی
%20	میانگین حقوق اعضای هیئت علمی درصد هیئت علمی تمام وقت رتبه علمی اعضای هیئت علمی نسبت استاد به دانشجو	هیئت علمی
%15	نمرات آزمون ورودی نرخ قبولی در دانشگاه	گزینش دانشجو
%10	هزینه های آموزشی سایر هزینه ها	منابع مالی
%20	میزان نگهداری دانشجویان جدید الورود	نرخ ماندگاری
%5	-----	ارزش افزوده
%5	-----	نرخ همیاری دانش آموختگان

شاخص های مورد استفاده در رتبه بندی کانادا(کورمن)

شاخص ها	طبقات
نظرارت و کنترل سازمانی	وضعیت دانشگاهی
برنامه های آموزشی ارائه شده و مدارک اعطایی در هر رشته برنامه درسی و محتوای برنامه ها و رشته ها سلیقه موسسه، رشته ها، برنامه ها و زیر مجموعه های مرتبط	برنامه و محتوای درسی
کیفیت اعضاي هیئت علمی، شالیستگهها، تجارب، علائق، کارهای تحقیقاتی و موقوفتها استانداردها و کیفیت تدریس کیفیت و نحوه مدیریت	اعضاي هیئت علمی و غیر هیئت علمی
کیفیت دانشجویان شامل ساقه تحصیلی، میزان موقوفتها و ... الزامات و اصول پذیرش دانشجو در دانشگاه به تفکیک رشته تعداد دانشجویان ثبت نام شده به تفکیک رشته	دانشجویان

شاخص ها	طبقات
کیفیت امکانات و فضای اختصاص داد شده به دانشجویان به تفکیک مقطع کتابخانه‌داد کتاب، تناسب پارشه های تحصیلی، و قابلیت دسترسی به امکانات (آن) قابلیت امکانات کامپیوتری به منظور انجام فعالیتهای تحقیقی اعضاي هیئت علمی و دانشجویان	امکانات و تجهیزات
امور مالی، بودجه، هزینه ها و منابع درآمد از بخشهای دولتی و خصوصی میزان کیفیت بودجه برای وسائل و امکانات تحقیقی میزان کمک هزینه های آموزشی و پژوهشی	بودجه و امور مالی
کیفیت و میزان دسترسی به خدمات آموزشی و مشاوره ای مراکز پژوهشی و ارتباط با صنعت	عرضه خدمات

شاخص های مورد استفاده در رتبه بندی مک لین

وزن	شاخص ها	عوامل
%12 %3 %1 %1 %2 %3	معدل ورودی دانشجویان نسبت دانشجویان ورودی دارای معدل ۱۷ و بالاتر در دیبرستان نسبت دانشجویان غیر بومی ایالت در سال اول دوره کارشناسی نسبت دانشجویان خارجی در دوره تحصیلات تکمیلی و پژوهشی نرخ فارغ التحصیلی موفقیت دانشجویان در کسب جواز ملی در پنج سال گذشته	دانشجویان
%7 %7.5 %7 %7.5 %3	تعداد دانشجویان سال اول و دوم در کلاس برای دانشگاه های پژوهشی تعداد دانشجویان سال اول و دوم در کلاس برای دانشجویان کارشناسی بقیه رشته ها تعداد دانشجویان در کلاس های سوم و چهارم دانشگاه های پژوهشی تعداد دانشجویان سال سوم و چهارم هر کلاس در دانشگاه های دیگر تعداد کلاس های سال اول که توسط اساتید تمام وقت تدریس می شود	کلاس ها

وزن	شاخص ها	عوامل
%3 %3 %5.5 %5.5	تعداد اساتید دارای مرکز PHD تعداد اساتیدی که جواز ملی دریافت کرده اند موفقیت اعضای هیئت علمی در کسب بورس های تحصیلی دولت مرکزی در علوم انسانی و اجتماعی در رشته های پژوهشی و علوم	هیئت علمی
%3.3 %4.3 %4.3	بودجه سرانه دانشجویان تمام وقت بودجه خدمات دانشجویی درصد بودجه صرف شده برای بورس های تحصیلی و دانشجویان بورسیه	هزینه ها
%3 %4 %1 %4 %4	تعداد کتابها برای دانشجویان پژوهشی غیر پژوهشی فضای کتابخانه درصد بودجه اختصاص داده شده به کتابخانه درصد بودجه برای به روز رسانی کتابخانه	کتابخانه
%5 %15	میزان کمکهای دریافتی از دانش آموختگان در پنج سال گذشته نتایج کسب شده از نظر سنی	شهرت دانشگاه

گزارش کار گروه آموزشی

کارگروههای حوزه محاونت آموزشی

۱- روان سازی سیستم آموزش

۲- آیین نامه جدید دکتری و مسئله آزمون جامع دوره های دکتری

۳- تنوع ورودیها

۳-۱- آزمون دکتری،

۳-۲- نوبت دوم

۳-۳- دانشجوی غیر ایرانی

۳-۴- آموزش مجازی

۳-۵- نیمه حضوری

۳-۶- دوره فراگیر و دوره آموزش کوتاه مدت

آمار جلسات مختلف تشکیل شده برای بررسی مباحث کارگروههای آموزشی

عنوان جلسه	تعداد	میزان ساعت	تاریخ تشکیل جلسات
هماهنگی ستادی	۳	۶	
کمیسیون کارشناسی	۵	۱۰	۸۴/۹/۳۰ و ۲۸،۲۶،۲۰ ۸۴/۱۰/۳
کارگروههای کارشناسی	۱۲	۱۸	۸۴/۹/۲۵،۲۴،۲۱،۲۷
کارگروه روان سازی	۲	۴/۵	۸۴/۱۰/۲۰ و ۸۴/۱۰/۶
کارگروه تنوع و رودیها	۲	۴/۵	۸۴/۱۰/۲۰ و ۸۴/۱۰/۶
کارگروه آیین نامه دکتری	۱	۲/۵	۸۴/۱۰/۶
جمع	۲۰	۴۵/۵	

کارگروه روان سازی سیستم

جمع بندی و نتیجه کلی مباحث جلسه اول (گزارش تفصیلی در فرمیمه آمده است):

- ۱- اغلب اعضای جلسه روان سازی نظام آموزشی را تا حدود ۷۰٪ وابسته به اجرای سیستم مکانیزه و نرم افزاری یکپارچه در دانشگاه دانستند.
- ۲- شناسایی و حذف فرایندهای موازی و نیز تعریف و شفاف نمودن ارتباط متقابل بین فرایندهای دانشگاه و همچنین طراحی بانکهای اطلاعاتی جامع تأثیر بسزایی در روان سازی امور دارد.

برخی مسائل و مشکلات دیگر در زمینه آزمونها، ظرفیت پذیرش دانشجو، آین نامه جدید دکتری و ... از سوی مدیران گروهها مطرح شد لیکن با عنایت به اینکه اغلب مسائل و مشکلات مطرح شده در دستور کار کارگروههای دیگر به صورت مجزا و مستقل قرار گرفته بودند، صرفاً مسائل یاد شده به رئاسای کار گروههای مذکور برای اطلاع و بهره برداری اعلام شد.

به عنوان مثال هیأت ممیزه ارتقای کارشناسان، کمیته انتخاب کارمند نمونه (دیرخانه کمیسیون بهره وری و تحول اداری) و کمیته ارزشیابی دانشگاه سالیانه مستنداتی را به صورت موازی از کارکنان درخواست می کنند (درخواست آمارها و گزارشهای آماری مشابه از واحدهای مختلف دانشگاه توسط برخی واحدهای ستادی و به صورت موازی) یا اینکه برخی از طرحها به صورت موازی طراحی و اجرا می گردند. شایان ذکر این که عملیات میدانی و اجرایی آنها تا حدود زیادی شبیه هم هستند.

۳- در بررسی مسائل و مشکلات آموزشی به منظور ایجاد روان سازی در آنها بهتر است به منظور بررسی دقیق تر، اهم

مصاديق مسائل و مشکلات مطرح شده در پرونده های کمیسیون موارد خاص نیز استخراج گردد.

۴- به منظور روان سازی بیشتر لازم است در تدوین آیین نامه ها، ضوابط و مقررات، شرایط و مقتضیات خاص دانشکده ها مد نظر قرار

گیرد.

۵- برنامه جامع، هدفمند و مشخصی برای آموزش مستمر نیروی انسانی به عنوان عاملی که نقش اساسی در روان سازی امور را دارد طراحی و اجرا گردد (با تأکید بر آموزش‌های نوین و مبتنی بر فناوریو روشهای جدید)

۶- ایجاد نظام انگیزشی مناسب و نظام جامع پیشنهادات تأثیر بالای در روان سازی امور به وسیله منابع انسانی خواهد داشت.

۷- ارزیابی مستمر امور به منظور بهبود روشها و بروز شدن فرایندها از ملزومات دیگر روان سازی است.

جمع بندی و نتیجه گیری جلسه دوم کارگروه روان سازی سیستم:

۱- روان سازی مطلوب و کامل در امور آموزشی به نوعی مستلزم روان سازی در کل سیستم دانشگاه است.

- ۲- تسهیل در ارتباطات داخلی و خارجی، اصلاح روشها و رویکردهای ارزیابی، تسهیل و شناوری در برنامه ها، اصلاح فرایندها، طراحی سیستمهای یکپارچه نرم افزاری و تدوین بانکهای جامع اطلاعاتی مباحثی بودند که حاضران نسبت به توجه به آنها در امور روان سازی اشاره نمودند.
- ۳- شرکت کنندگان در کار گروه «تمرکز زدایی از ستاد دانشگاه و پرداختن ستاد به برنامه ریزی بیشتر و نظارت کارآمد و علمی» را از اصول مهم روان سازی دانستند.
- ۴- از گزارش کارگروه کارشناسی پس از اعمال مرزبندیهای مشخص در هریک از مقوله های مطرح شده در روان سازی سیستم، بهره گرفته شود.

اهم مسائلی که در روان سازی سیستم باید به آنها توجه نمود

جمع بندی نهایی کار گروه روان سازی سیستم (جمع بندی اولیه شده در جلسه عمومی دوازدهمین گردهمایی مدیران گروهها) :

- برقراری سیستم نرم افزاری و ساخت افزاری یکپارچه در دانشگاه (با تأکید بر سیستم نرم افزاری)
- طراحی و تدوین بانکهای اطلاعاتی جامع
- بررسی فرایند های موجود
- اولویت بندی مسائل و مشکلات
- شناسایی و حذف فرایند های موازی
- بررسی ارتباط متقابل بین فرایند های سیستم

- آموزش هدفمند نیروی انسانی
- ایجاد نظام انگیزشی مطلوب در سیستم
- توجه بر شرایط ویژه و مقتضیات خاص دانشکده ها و واحدها
- تمرکز زادبی از ستاد دانشگاه و پرداختن به برنامه ریزی و نظارت
- تسهیل در ارتباطات و شناوری در برنامه ها
- ارزیابی مستمر فرایند ها

گزارش کار گروه آبین نامه مجدد دکتری و مسئله آزمون جامع دوره های دکتری

نظریات مطرح شده توسط اعضای جلسه کارگروه آبین نامه دکتری

- ۱- ضرورت برگزاری آزمون جامع
- ۲- جایگزینی ارائه ۲ مقاله به جای آزمون جامع
- ۳- ارزیابی دانشجو در آزمون جامع باید فراتر از موضوعاتی باشد که دانشجو واحدهای درسی آن را در دوره دکتری گذرانده است.
- ۴- ضرورت جهت گیری آزمون جامع از پژوهش به آموختش
- ۵- حذف تمرکز گرایی و نقش مؤثراستاد راهنمای
- ۶- ارائه دو مقاله به جای آزمون جامع علماً در بعضی از رشته ها مشکل ساز است.
- ۷- ضرورت اختیار بیشتر به گروهها در نحوه برگزاری آزمون جامع
- ۸- نحوه برگزاری آزمون جامع صرفاً در اختیار گروه ها باشد.
- ۹- ضرورت ارزیابی آزمون های جامع، که تاکنون برگزار شده است (درصد مردودی آزمون جامع) به تفکیک رشته و دانشکده
- ۱۰- تغییر و تحول اساسی در برگزاری آزمون جامع (برگزاری آزمون کتبی و شفاهی با فرم موجود که فعلاً در حال اجراست مناسب نمی باشد)
- ۱۱- ضرورت توجه جدی به نقش استاد مشاور
- ۱۲- در برگزاری آزمون جامع محدودیت زمان برگزاری حذف شود

- ۱۳- ارائه تعریف دقیق از آزمون جامع و شفاف سازی هدف برگزاری آزمون جامع
- ۱۴- تعیین نوع آزمون (کتبی و شفاهی و کتبی یا شفاهی) به گروهها و بخشها واگذار شود.
- ۱۵- ضرورت مطالعه و بررسی مدل‌های موفق در دانشگاه‌های ایران
- ۱۶- در تهیه دستورالعمل برگزاری آزمون جامع تنوع و ماهیت رشته‌ها لحاظ شود.

کارگروه تنواع و دیدگاهها

«جلسه اول»

مسائل و مشکلات پذیرش دانشجو در مقطع کارشناسی ارشد

الف) مشکلات پذیرش دانشجوی غیر ایرانی

- ۱- ضعف بنیه علمی
- ۲- ضعف در زبان و ادبیات فارسی
- ۳- برگزاری کلاسها بصورت مشترک با دانشجویان ایرانی
- ۴- عدم برنامه ریزی برای تشکیل کلاس‌های تقویتی و فوق برنامه برای دانشجویان خارجی
- ۵- عدم تعریف شاخص‌هایی برای گروه‌های آموزشی داوطلب پذیرش دانشجوی خارجی

پیشنهادها:

- ۱- رعایت حداقل‌های پیش‌بینی شده در ضوابط پذیرش دانشجو
- ۲- سیاستهای آموزشی رفاهی و فرهنگی خاص برای آنها تدوین گردد.
- ۳- واحد مستقلی برای دانشجویان غیر ایرانی تأسیس شود.

ب) مشکلات پذیرش دانشجو از طریق طرح آ.ت.ت

- ۱- عدم اطلاع گروه‌ها از ضوابط و شرایط مربوط

- ۲- تحمیل هزینه های مازاد برای دانشگاه
- ۳- عدم دقیق در درج نمرات مصاحبه داوطلبان از سوی گروهها
- ۴- عدم اختصاص بودجه کافی از سوی سازمان سنجش در زمان مقرر
- ۵- اعلام چندین برابر ظرفیت از طرف سازمان سنجش (تعداد زیاد داوطلبان معرفی شده)
- ۶- تغییر نا بهنگام زمان و مکان مصاحبه از طرف سازمان سنجش
- ۷- تغییر در نمره داوطلب پس از اعتراض
- ۸- عدم اعلام بموقع نمره مصاحبه داوطلبان

ج) مشکلات دوره های فراگیر

- ۱- تأثیر معدل داوطلب در پذیرش بدون توجه به دانشگاه و رشته مقطع قبل
- ۲- روش پذیرش تنفس زا
- ۳- تغییر ضوابط و شرایط اعلام شده قبلی
- ۴- بالا بودن هزینه ها
- ۵- تأثیر بالای معدل مقطع قبل و توجه کمتر به درس های دوره دانش پذیر

د) مشکلات دانشجویان شبازه

- ۱- شهریه بالای دانشجویان
- ۲- عدم داشتن شاخص های معین برای تعیین شهریه
- ۳- عدم توانایی دانشجویان در پرداخت شهریه ها

۴- تقاضای انتقال دانشجویان و خالی ماندن ظرفیت برخی از رشته ها

مشکلات پذیرش دانشجوی دکتری

۱) تعداد زیاد دعوت شدگان آزمون کتبی و افزایش فطاوی مصممین

پیشنهاد:

الف) آزمون در ۲ بخش تستی و تشریحی برگزار شود.

ب) تعیین حداقل امتیاز آزمون تستی برای تصحیح اوراق آزمون تشریحی

۲) بیان غبتوں دانشکده در پذیرش دانشجوی بورسیه

پیشنهاد:

الف) تدوین شیوه نامه مالی دانشجویان بورسیه

ب) اختصاص حساب ریالی جدایگانه به این منظور

۳) برسی تاهمهانگ صلامیتهای علمی پذیرش غیر آزمونی

پیشنهاد:

اختصاص ظرفیت مازاد به اینگونه پذیرش ها

۴) تغییر در مد نصاب های اعلام شده در مرامل کتبی و نهایی از سوی

گروهها

پیشنهاد:

کم کردن ضریب آلفا در فرمول ظرفیت برای گروههایی که نسبت به

حد نصاب اعلام شده خود پایبند نیستند.

۵) (وند و به رشد تعداد داوطلبان معتبرض به نتایج آزمون کتبی

پیشنهاد:

در فرم اعتراض حداکثر سه درس پیش بینی گردد.

جمع بندی جلسه اول کارگروه تنوع و (ویدیو)

- در خصوص یکپارچه کردن پذیرش های غیرآزمونی (تبديل بورس خارج به داخل، نمونه کشوری، ممتاز و استعدادهای درخشان و ...) مقرر شد همگی آنان در آزمون به عنوان یک معیار شرکت نمایند.
- به زبان انگلیسی اهمیت بیشتری داده شود زیرا هر دانشجوی دکتری برای ارائه مقاله نیاز به دانستن زبان انگلیسی دارد.
- از آزمون دکتری حدنصاب کلی لازم برای ورود به مقطع دکتری در سطح دانشگاه تعیین شود و حد نصاب یا کف نمره هر درس در هنگام طراحی سؤال توسط استاد مربوط تعیین گردد.
- شرط معدل کارشناسی ارشد برای آزمونهای دکتری گذاشته شود مشروط بر اینکه با آیین نامه وزارتی تناقضی نداشته باشد و در پی انجام این کار لازم است دانشگاهها ترازبندی معدل شوند.

جمع بندی جلسه دوھ و نهایی کارگروه تنواع و وحدات

موضوع : پذیرش دانشجو در دوره نوبت دوم (شبانه)

خلاصه ای از شرح مذاکرات

- ۱- تأکید بر کیفیت علمی دانشجویان ورودی باید مهمترین شرط پذیرش ایشان باشد.
- ۲- باید شرایط و امکانات لازم، قبل از پذیرش دانشجو در دانشگاه فراهم باشد.
- ۳- برای بالا بردن کیفیت علمی دانشجویان دوره شبانه بهتر است ایشان به همراه دانشجویان روزانه در یک کلاس حضور داشته باشند.
- ۴- نیاز جامعه و تعداد زیاد علاقمندان باید در نظر گرفته شود.
- ۵- پذیرش دانشجو در دوره شبانه خود باعث کاهش مهاجرتهای دانشجویی به خارج از کشور شود.

جمع بندی:

دانشجویان شبانه معمولاً پس از مدتی متقاضی امکانات رفاهی و کاهش هزینه ها هستند و از طرفی انتقال آنها باعث کاهش ظرفیت می شود. لذا مقرر شد پس از ارزیابی دوره موجود برای ادامه دوره تصمیم گیری شود.

موضوع : پذیرش دانشجوی غیر ایرانی

خلاصه ای از شرح مذاکرات

- ۱- برای پذیرش دانشجوی خارجی ابتدا باید بستر سازی لازم در دانشگاه صورت پذیرد.
- ۲- فراهم نمودن امکانات اولیه (آموزشی، پژوهشی، رفاهی و ...) شرط لازم برای پذیرش دانشجوی غیر ایرانی است.
- ۳- اولویت دادن به رشته هایی نظیر ادبیات فارسی در پذیرش دانشجوی خارجی
- ۴- بودجه لازم برای پذیرش این قبیل دانشجویان باید از قبل تدارک دیده شود
- ۵- بهتر است دانشجویان ایرانی وغیر ایرانی با هم سر کلاس بنشینند.

جمع بندی:

با توجه به رسالت دانشگاه در گسترش علم، تبلیغ فرهنگ ایرانی – اسلامی و وجود پتانسیل و ظرفیتهای لازم در دانشگاه، پذیرش دانشجوی خارجی ضروری است.

موضوع : پذیرش دانشجو در دوره های فرآگیر، نیمه حضوری و

مجازی

خلاصه ای از شرح مذاکرات

- با توجه به تعداد زیاد علاقه مندان به تحصیل دایر نمودن دوره های نیمه حضوری ضروری به نظر می رسد.

- با توجه به شاغل بودن اغلب کارشناسان شاغل در سازمانها و ارگانها و کمبود وقت برای حضور در کلاس، راه اندازی دوره های فراگیر مفید خواهد بود.
- باید در پذیرش دانشجو در دوره های فراگیر، فعلاً رشته های نظری راه اندازی شوند و رشته هایی که نیاز به کار عملی و امکانات آزمایشگاهی دارند در اولویت پذیرش دانشجو نباشد.
- با توجه به اینکه کلاس های دوره های فراگیر بیشتر در روزهای پنجشنبه و جمعه برگزار می شود، وقت زیادی از اعضای هیأت علمی نیز گرفته خواهد شد.

جمع بندی:

پیشنهاد می شود با حفظ کیفیت علمی و در نظر گرفتن توانمندی گروههای آموزشی، دوره های فراگیر ، نیمه حضوری و کوتاه مدت در دانشگاه دایر شوند.

وظایف آموزش در طرح تدوین استراتژی دانشگاه

نقاط قوت:

- پیشرو بودن در نظام آموزش عالی کشور
- پیشتاز بودن در راه اندازی برخی رشته های تحصیلات تکمیلی
- داشتن اعضای هیأت علمی توانمند در زمینه های آموزشی و پژوهشی.
- تحصیلات تکمیلی بودن دانشگاه
- توجه به گسترش کمی و کیفی آموزش در داخل و خارج کشور.
- جامع بودن دانشگاه.
- دسترسی آسان به منابع علمی جدید و مرجع در مراکز اطلاع رسانی دانشگاه
- وجود هیأت ممیزه برای تسريع خط مشی گذاریهای آموزشی و پژوهشی اعضای هیأت علمی
- پیشتاز بودن در ارائه ایده های جدید آموزشی و پژوهشی جهت ارتقاء نظام آموزش عالی کشور
- وجود نظام ارزشیابی درونی در دانشگاه
- روند رو به رشد بازنگری و بروز رسانی سرفصلهای دروس.
- استفاده از اعضای هیأت علمی سایر مراکز علمی معتبر

نقاط ضعف:

- چند شغلی بودن اعضای هیأت علمی.

- نداشتن انگیزه کافی اعضای هیأت علمی برای ایجاد، روزآمد نمودن و تحول در رشته‌ها.
- پایین بودن توان علمی برخی از اعضای هیأت علمی.
- محدود بودن تعداد فرصت‌های مطالعاتی اعضای هیأت علمی.
- پیچیدگی فرایند اخذ فرصت مطالعاتی برای اعضای هیأت علمی.
- عدم آشنایی برخی از اساتید با تکنولوژی پیشرفته آموزشی.
- عدم حمایت از فرصت مطالعاتی دانشجویان دکتری
- سنتی بودن سیستم انتخاب واحد در دانشگاه
- فقدان سازوکارهای اجرایی لازم در استفاده از نتایج ارزشیابی آموزشی اعضای هیأت علمی
- عدم برنامه‌ریزی و اجرای نامناسب دوره‌های فراگیر.
- ضعف در اجرای کامل و یکپارچه ارزشیابی درونی در دانشگاه
- فقدان نظام اعتبارسنجی علمی و فنی رشته‌ها در دانشگاه
- ضعف در نظام برنامه جامع آموزشی دانشگاه
- بروز نبودن سرفصلهای درسی
- فقدان سازوکارهای مشخصی برای همکاری گروههای آموزشی دانشگاه جهت راهاندازی رشته‌های میان رشته‌ای

گزارش کار گروه موزه معاونت پژوهشی

مهمو(ها):

- رویکرد تحقیقاتی
- ترویج فرهنگ تحقیقاتی ثمربخش با تکیه بر کار گروهی

Zirogroheha ei pژوهeshi (Kemiteh فرعی کارگروه pژوهeshi) :

- دانشکده های علوم پایه و پژوهشی
- دانشکده فنی و مهندسی
- دانشکده های علوم انسانی و هنر
- دانشکده های کشاورزی و منابع طبیعی

نتایج مشترک:

- لزوم استمرار اینگونه جلسات برای تبادل نظر
- همگرایی آموزش و پژوهش
- لزوم فعالتر کردن فعالیتهای پژوهشی در راستای حل معضلات کشور و حرکت به سوی هدف ملی اقتصاد دانایی محور از طریق: ایجاد رابطه با صنایع، تشکیل و به روز آوری بانک اطلاعات نیازهای کشور و تخصص های موجود ...
- تقویت بنیه و توان علمی دانشگاهیان از طریق برگزاری کارگاههای آموزشی و ...

تملیل وضع موجود:

- در بکارگیری تحقیقات دو عامل اصلی وجود دارد: عرضه تحقیقات و تقاضای تحقیقات. بنظر میرسد در وضع کنونی عرضه دانش و تحقیقات به اندازه کافی وجود دارد لیکن تقاضای دانش و تحقیقات وجود ندارد. در صنعت باید توان تحلیل برنامه های تحقیقاتی و حتی آموزشی دانشگاه ها وجود داشته باشد. بنگاههای اقتصادی باید بتوانند نیاز های خود را بشناسند و متقارضی پژوهش شوند و این نیاز خود را به دانشگاه معرفی نمایند.
- در فضای دولتی و انحصاری بودن صنایع، ضعفها با انواع سوبسیدهای دولتی پنهان می گردد که این خود آسیبی به روند تحقیقاتی کشور وارد می نماید. در فضای غیر رقابتی نیازی به پژوهش احساس نمی شود.

بودجه:

- افزایش سهم اعتبارات پژوهشی از تولید ناخالص ملی کشور
- افزایش بودجه تحقیقاتی کارشناسی ارشد (به ده میلیون ریال) و دکتری (به پنجاه میلیون ریال)
- تأمین اعتبار میان مدت پژوهشی برای هر یک از اعضای هیأت علمی جهت اجرای طرحهای هدفمند و ثمربخش
- تعدلیل در اختصاص اعتبارات مصوب فعالیتهای پژوهشی بین دانشگاهها و مراکز پژوهشی

- بودجه پژوهشی تخصیص یافته به دانشگاه تربیت مدرس کافی نیست و مدیریت دانشگاه جهت توجیه مدیریت کلان کشور باید مسئولین ذیربطر را توجیه کند که دانشگاه تحصیلات تکمیلی نیاز به سهم بودجه‌ای متفاوت با دیگر دانشگاهها و مؤسسات آموزشی دارد.
- احیای معاونت پژوهشی دانشکده‌ها و تخصیص بودجه پژوهشی جدا از بودجه پایان‌نامه‌های دانشجویی جهت حمایت از طرحهای تحقیقاتی اعضای هیأت علمی.

تشریف مقالات - گرانت:

- اصلاح رویه تشریف مقالات علمی براساس میانگین تولید جهانی علم در رشته‌ها و گروههای مختلف
- تجدید نظر در مکانیسم تخصیص و هزینه‌کرد گرانتها

مسائل ساختاری:

- ساختار اداری دانشگاه به جهت کار راه اندازی (روان سازی امور) در انجام قراردادها به تغییر زیر بنایی نیاز دارد. در حال حاضر دفتر پژوهشها کاربردی نه تنها کمکی به محقق نمی‌باشد، بلکه در بسیاری از موقع سبب کاهش سرعت انجام کار می‌شود. در بسیاری از موقع هم صنعت و هم استاد تمايل انجام تحقیقات از طریق عقد قرارداد با دانشگاه را ندارند. مشکل دیگر ارزش قائل نشدن دانشگاه برای تحقیقاتی است که قرارداد آن از طریق دانشگاه منعقد نشده است.
- برای حل مشکل به صورت زیربنایی (که البته از حیطه قدرت دانشگاه خارج بوده و به سیاستگذاری کلان کشور برمیگردد) لازم است ارگانی که توانایی هدایت تحقیقات و انتخاب موضوعات در سطح

کشور را داشته باشد، با استفاده از افراد متخصص، در سطح ملی تشکیل گردد. برقراری میز مذاکره میان دانشگاه - دولت - صنعت از راهکارهای زیربنایی دیگر می باشد. مسئولان دانشگاه باید این نقطه نظرات را بطور جدی به مسئولان مملکتی ارائه نمایند.

سیاستگذاری:

- دانشگاه تربیت مدرس با توجه به مأموریتی که در اساسنامه بر این تعریف شده بود، به خوبی توانسته مسؤولیت خود را انجام دهد که در این برhe از زمان و با توجه به تغییر نیازها باید مأموریت و رسالت آن بازنگری شده و در صورت لزوم وظایف جدیدی برای دانشگاه تعریف شود.

- دانشگاه باید همراه با سیاستگذاری تحقیقاتی در سطح کشور، اولویت‌های تحقیقاتی خود را مشخص نماید تا مشخص باشد اعضاي هیأت علمی دانشگاه، تحقیقات خود را روی چه مسائلی باید مرکز کنند. البته این مهم به دست نخواهد آمد مگر آنکه در کشور به یک ثبات در سیاستگذاری تحقیقاتی دست پیدا کنیم و سیاستگذاران همان مجریان پژوهشها نباشند که بنا بر وضعیت خود، اولویت‌های تحقیقاتی را تعریف کرده و بودجه‌های پژوهشی را هم خودشان جذب نمایند.

- دانشگاه باید اعتمادسازی کرده و بخش صنعت و اجرایی جامعه را مطمئن سازد که تحقیقات انجام شده در دانشگاه در راستای نیازهای جامعه و ارتقای کیفیت زندگی جامعه می‌باشد تا صنعت و بخش‌های اجرایی نیز جهت حل مشکل خود به دانشگاه روی آورند.

- دفتر طرحهای کاربردی دانشگاه تقویت شده و این دفتر جهت جذب طرحهای تحقیقاتی - کاربردی موجود در کشور می‌باشد شدیداً فعال شود، در عین حال نشر، معرفی و سرمایگذاری جهت آشنایی از قسمتهای مختلف و مرتبط با نتایج طرحها تا رسیدن به مرحله تولید فناوری‌بینیز بر عهده این دفتر باشد.

- حمایت از تأسیس مراکز تحقیقاتی بین‌رشته‌ای، میزان وابستگی آن به دانشگاه و دانشکده‌های مرتبط، چگونگی اداره و تأمین بودجه آن و ... نیز باید به صورت مناسبی تعریف شود که اینگونه مراکز در عین تقویت، خودگردان باشند که بار اضافی به دانشگاه تحمیل نکنند.

- جهت نشو فرهنگ تحقیقاتی، دانشگاه می‌باشد از پژوهش‌های بین‌رشته‌ای، بین‌دانشگاهی در سطح ملی و بین‌المللی حمایت کند و در این زمینه تسهیلاتی قائل شود که از جمله می‌توان به تسهیل در استفاده از فرصت مطالعاتی اعضای هیأت علمی، استفاده از بورس تحقیقاتی کوتاه مدت دانشجویان دکتری، شرکت در کارگاه‌های آموزش ملی و بین‌المللی و شرکت و ارائه مقاله در کنگره‌های بین‌المللی اشاره نمود.

- دانشگاه می‌باشد رویکرد خود را جهت ایجاد رغبت و انگیزش تحقیقات مبتنی بر همکاریهای علمی تغییر داده و در کنار کمیت به کیفیت پژوهش نیز نظر داشته باشد.

- مراکز تحقیقاتی و پژوهشکدها می‌باشد به عنوان زیر مجموعه‌ای از دانشکده‌های مربوطه فعالیت کنند و بنا به نیازها و مقتضیات تأسیس، تقویت و یا برچیده شوند. هویت مستقل پژوهشکدها لطمه به بدنه دانشگاهها و دانشکدها می‌زنند.

- کارکنان سیستم باید حتی بحث های نظری را بدانند تا بتوان از آنها انتظار ثمر بخشی داشت.
- منظور از ثمر بخشی اقتصاد دانایی محور و رسیدن به ثروت است. اما، منظور از ثروت لزوماً پول نیست.
- بحث رویکرد تحقیقاتی (از لحاظ موضوع) بر اینکه آیا بایستی بر محور نیاز های صنعت و جامعه باشد و یا بر اساس مرزهای دانش، یک بحث ریشه ای است. هرکدام طرفداران و منتقدان جدی دارد و نتیجه گیری قطعی در این زمینه امکان پذیر نیست. شاید جواب سوال این باشد که هردو بایستی به فراخور حال مورد اعتنا قرار گیرند.
- ارزیابی نیاز های صنعت باید به صورت مستمر از طرف دانشگاه انجام شود. حتی در ارائه دروس جدید و محتوی دروس باید به این نیاز ها توجه جدی شود.
- زبان صنعت، زبان دانش فنی است نه زبان پژوهش. توجه به این نگرش میتواند سبب هدفمندتر شدن پژوهه های تحقیقاتی در دانشگاه شود. یک سؤال بسیار اساسی این است: ترجمه پژوهش به دانش فنی کار کیست؟ دانشگاه، مراکز رشد، R&D های صنایع، ... .
- علیرغم نقص های موجود که بسیاری از آنها در زمان کوتاه قابل حل نخواهند بود، محققین نیز بایستی یک نوع خودسازی و خودشناسی داشته باشند تا بتوانند به سطح یک محقق و مدرس برجسته رسیده و کارهای باکیفیت ارائه دهند. رویکرد تحقیقاتی خود را عمق داده و از شاخه به شاخه شدن موضوعات بپرهیزن. این خود زمینه ایجاد قطب علمی خواهد شد که به دنبال آن جذب پژوهه های تحقیقاتی را باعث خواهد شد. انتخاب موضوعات خاص و عدم

پراکندگی در تحقیقات ضرورتی است که نمی تواند از بالا دیکته گردد و باید به طور طبیعی حاصل شود.

- موضوعات پژوهشی در دانشگاه باید عمیق و تخصصی باشد و مرز آن با کارهای مهندسی معمولی که از وظایف شرکتهای طراحی مهندسی است مشخص شود.

- لازم است هیأت علمی تشویق شوند که زمینه تحقیقاتی خود، سلسله مراتب، و شاخه های آن را مشخص کرده و مثلا برای کار خود برنامه ۱۰ ساله ارائه دهند.

- هر هیأت علمی بایستی اطلاعات کافی از زمینه کاری خود در صنعت داشته باشد. دانشجویان در کارهای تحقیقاتی خود و در موضوع مورد مطالعه، در بخش ادبیات تحقیق، بهای بیشتری به وضعیت صنایع داخلی بدهند. میتوان حداقل برای اساتید تازه وارد بعنوان گران特 اولیه تحقیق ارجحیت را به انتخاب این موضوع داد که آن استاد در زمینه تحقیقی خود، وضعیت صنعت را بررسی و مطالعه کند. همچنین می توان از تمامی محققین دانشگاهی و بخصوص از دانشجویان دوره های کارشناسی ارشد و دکتری درخواست کرد در مرور ادبیات موضوع تحقیق خود حتما به کارهای انجام یافته در کشور (در سطوح مختلف علمی) اشاره نمایند.

- لازم است در ارتباط با صنعت از تکنیکهای حرفه ای بازاریابی استفاده گردد. پیگیری، مذاکره و چانه زنی از مواردی است که معمولاً اساتید در این زمینه قوی عمل نمی کنند. لازم است در این رابطه تیم های قوی آموزش ببینند و از طرف دانشگاه وارد عمل شوند. در بعضی از دانشگاهها علیرغم کمتر بودن کیفیت و کمیت هیئت علمی، مبالغ پروژه های سالانه بسیار بیشتر از دانشگاه تربیت مدرس

می باشد. یکی از این دلایل قدرت مذاکره، چانه زنی و برقراری ارتباط مستمر با صنایع میباشد.

- باید پرداختن به مشکلات کشور و انجام پژوهش‌های کاربردی در ارزیابی های اساتید نقش اساسی داشته باشد. تشویق پژوهش های کاربردی و ثمر بخش باید در راس سیاست های تشویقی دانشگاه قرار گیرد. در این مورد پیشنهاد می گردد در کنار تقویت توانایی به دست آمده در انتشار مقالات ISI، انجام سالانه پژوهش های کاربردی نقشی اساسی در ارزیابی سالانه اساتید پیدا کند و از امتیاز و تؤیی برخوردار گردد.

حضور فیزیکی:

- حضور مؤثر و بدون دغدغه خاطر (به عنوان مثال از نظر معیشتی) اساتید در دفتر کار و آزمایشگاه خود، حل کننده بسیاری از مشکلات است. در صورت رفع نیازهای اولیه زندگی، اساتید نیازی به پذیرفتن هر نوع پیشنهاد پژوهه ای نخواهند داشت و می توانند با آرامش خاطر بیشتر و بنابر نیاز های واقعی کشور و تخصص خود موضوع تحقیق خود را انتخاب و پیگیری نمایند. به عنوان مثال، حرکت اخیر در افزایش حقوقها اثر خود را به سرعت گذاشته و در آینده خیلی نزدیک نیز تبعات بیشتری را شاهد خواهیم بود.

- حضور دانشجویان دکترا، به عنوان عاملان مؤثردر تحقیق با کیفیت، باید نه تنها به عنوان دانشجو بلکه باید بصورت دستیاران تمام وقت باشد. بعبارت دیگر به عنوان بخشی از دانشگاه (staff) باشند و در جلسات مختلف شرکت داشته باشند. در این رابطه لازم است با استفاده از گرانت و یا « scholarship » از آنها حمایت گردد.

سایر موارد:

- تأکید بر ارزیابی میزان موفقیت فعالیتهای پژوهشی دانشگاه در حل مشکلات کشور و شناسایی آسیبها.
- توجه ویژه وزارت علوم به دانشگاه تربیت مدرس به واسطه تربیت دانشجو در مقاطع تحصیلات تكمیلی
- تأکید بر ایجاد دفتر ویرایش مقالات انگلیسی از طریق به کارگیری ویراستاران انگلیسی زبان
- افزایش همکاریهای پژوهشی بین دانشکده‌ها و دانشگاه و کاهش بوروکراسی مربوط به استفاده از تجهیزات سایر دانشکده‌ها

درهواست‌های فاصله:

- تسهیل دسترسی اعضای هیأت علمی دانشکده‌های کشاورزی و منابع طبیعی به اینترنت
- حضور نماینده دانشکده منابع طبیعی و علوم دریایی در کمیته تخصصی کشاورزی منابع طبیعی

گزارش کار گروه اداری و مالی

دستور ملسه کارگروه اداری و مالی

محور بحث کلی:

تغییر ساختار سازمانی دانشگاه (موضوع ماده ۴۹ برنامه چهارم توسعه کشور)

مباحث فرعی:

- ارایه گزارش از وضعیت تشکیلات دانشگاه
- ارایه گزارش از طرح استراتژیک
- بررسی ساختار سازمانی دانشگاه
- ارایه گزارش اجمالی از طرح ساختار دانشگاه تربیت مدرس
- بررسی نقاط ضعف طرح استراتژیک
- بحث و تبادل نظر و ارایه جمع بندی نهایی

کارگروه اداری و مالی (جلسه اول)

ابتدا سرکار خانم زنجانی گزارشی از وضعیت ساختار سازمانی و تشکیلات تفضیلی از ابتدای تاسیس دانشگاه تا کنون ارائه نمودند، سپس آقای دکتر سید حمید خداداد حسینی گزارش کاملی از طرح مطالعاتی تدوین استراتژی دانشگاه تربیت مدرس ارایه نمودند و همکاران در مورد محورهای مطرح شده به بحث و بررسی پرداختند. آنچه تاکنون از طرح استراتژیک نتیجه گیری می‌شود اینست که این طرح بیشتر به فرآیندهای انجام کار می‌پردازد و ساختار سازمانی در مراحل بعدی در دستور کار قرار می‌گیرد. قابل ذکر است طرح استراتژیک هنوز مصوب نگردیده است.

تعریف رسالت دانشگاه تربیت مدرس بر اساس طرح استراتژیک

دانشگاه تربیت مدرس به عنوان یک دانشگاه پژوهش محور و منحصر به تحصیلات تکمیلی تلاش می‌کند در تولید و ترویج علم و پاسخگویی به نیازهای جامعه دانش محور سرآمد باشد. مانیروی انسانی را سرمایه اصلی خود دانسته و با بهره گیری از دستاوردهای نوین به ارائه خدمات آموزشی، پژوهشی، فناوریو مشاوره به جامعه علمی، متقارضیان آموزش عالی، صنعت و حوزه‌های فرهنگی و اجتماعی در سطح ملی، منطقه‌ای و بین‌المللی می‌پردازیم. دانشگاه تعالی و بالندگی خود را در ایجاد فضای رقابتی علمی در کشور و جهان با رعایت موازین اخلاقی می‌بیند.

جمع بندی جلسه اول:

- الف : طرح استراتژیک دانشگاه به سرعت به اتمام بررسد و ساختار و تشکیلات دانشگاه بر اساس آن بررسی و اصلاح گردد.
- ب : رویکرد ها به نحوی باشد که ساختار کلی دانشگاه تعریف و در قالب آن تعدادی پست اجرایی در اختیار دانشکدهها و بخش ها قرار گیرد تا متناسب با فعالیت های خود آن را تکمیل نمایند.

کارگروه اداری و مالی (جلسه دوست)

ارایه گزارش « طرح اجمالی ساختار دانشگاه تربیت مدرس »

دکتر انواری

- این طرح به گونه‌ای دنبال شده که الزامات قانونی رعایت شده باشد.
- اصول و چارچوبهای طرح پیشنهادی به شرح زیر می‌باشند.
- الف) فراهم آوردن زمینه تحقق اهداف و سیاستهای نظام در حوزه فناوریه عنوان وظیفه جدید وزارتخانه علاوه بر حوزه‌های قبلی (علوم و تحقیقات)
- ب) تحقق تکلیف ساختاری ناشی از قانون تغییر نام و وظیفه وزارتخانه
- ج) رعایت اصول تمرکزدایی و مشارکت تصريح شده در لایحه
- د) رعایت اصول انعطاف‌پذیری، پویایی، رقابت و نوآوری علمی
- ه) اجرای سیاستهای مصوب دانشگاه مبنی بر بازنگری
- و) پاسخگویی به انتظارات و توقعات مدیریتی، امضا هیئت علمی و دانشجویان
- ز) ضرورت اصلاحات ادواری در نمودارها و تشکیلات تفصیلی ناشی از تغییرات محیطی و نیازهای مدیریتی

جمع بندی جلسه دوه:

- ایجاد یک واحد تحت عنوان واحد «برنامه‌ریزی و نظارت» زیر نظر رئیس دانشگاه
- تراکم واحدهای سازمانی زیر نظر حوزه ریاست کمتر شود.
- معاونت اداری و مالی به معاونت منابع انسانی و پشتیبانی تغییر نام دهد.
- سازمان باید چاپک باشد و این امر تنها با شاخص و اعداد و ارقام امکان‌پذیر خواهد بود.
- مدیریت روابط عمومی و امور بین‌الملل از هم مجزا باشد.
- تعديل در پستهای سازمانی صورت پذیرد.
- جلوگیری از ایجاد مدیریتهایی که می‌تواند در مدیریتهای دیگر ادغام شود.
- حمایت از طرح استراتژیک و تسريع در نهایی شدن این طرح بررسی بر روی ضعفهای طرح استراتژیک در نهایت مقرر گردید در جلسه سوم نقاط ضعف وضعیت ساختاری دانشگاه که در طرح استراتژیک دیده شده است بحث و بررسی شود.

گارگوه اداری و مالی (جلسه سوم)

در جلسه سوم در خصوص نقاط ضعف وضعیت ساختاری طرح استراتژیک بحث و تبادل نظر شد و پیشنهاد هایی ارائه شد که در ادامه آمده است:

نقاط ضعف و ضعیت ساختاری:

- تراکم واحدهای سازمانی حوزه ریاست دانشگاه
- کمبود پست سازمانی مصوب برای هیأت علمی در برخی از دانشکدهها
- عدم انطباق ساختار دانشگاه با تغییرات محیطی
- عدم تناسب ساختار تصمیمگیری دانشگاه با سیاست انتخابی بودن مدیران
- عدم وجود واحد برنامه‌ریزی در ساختار دانشگاه
- ناهماهنگی بین واحدهای سازمانی برای خدماتدهی به دانشجویان
- تمرکزگرایی در دانشگاه
- عدم انطباق ساختار مصوب با جاری در برخی واحدها
- وجود مقررات پژوهشی دست و پاگیر در فرآیندهای انجام کار در سطح دانشگاه و دانشکدهها
- فقدان مبنای مناسب برای تعیین تعداد هیأت علمی گروههای آموزشی

جمع بندی:

- حمایت از طرح استراتژیک
- مرکز بهداشت و درمان زیر نظر دانشکده علوم پزشکی فعالیت نماید
- گروه امور ایثارگران به معاونت دانشجویی و فرهنگی انتقال یابد
- پژوهشکده ها زیر نظر معاونت پژوهشی فعالیت کنند.
- مدیریت روابط عمومی با دفتر ریاست ادغام شود.
- مدیریت روابط بین اللمل به صورت مستقل انجام وظیفه نماید.
- یک واحد تحت عنوان «برنامه ریزی و مدیریت عملکرد» زیر نظر حوزه ریاست ایجاد گردد.

گزارش کارگروه فرهنگی

دستور جلسه : (سالت فرهنگی اعضای هیات علمی دانشگاه

ضرورت مضبوط فعال اعضای هیات علمی در فعالیتهای فرهنگی

از برجسته ترین ارکان دانشگاه می توان به معلم و متعلم اشاره داشت و دور از انتظار نیست که بخش قابل توجهی از سلامت و سعادت معلمین را متاثر از نقشی دانست که توسط معلمین ایفا می گردد.

در فرهنگ اصیل شرق معلم در نقش فرزانه ، پیر ، مرجع و مراد مطرح است و نقش پرورشی او در پرورش ، گران سنگتر از وظیفه او در آموزش است.

تحولات اخیر در گستره فناوری اطلاعات بر این امر تأکید می ورزد که نقش انتقال صرف دانش توسط معلم از طرق و ابزارهای دیگری نیز امکان پذیر است، اما آنچه بی همتایی معلم را در این عرصه حفظ می نماید ، رسالت‌های فرهنگی و تربیتی اوست

تعريف و تدوین وظایف فرهنگی برای گروههای آموزشی

شرح وظایف فرهنگی گروهها ، همچون وظایف آموزشی و پژوهشی بايستی تدوین شده و همانگونه که گروهها بخشی از رسالت خود را

در تحقق اهداف آموزشی و پژوهشی دانشگاه پی می گیرند، تدابیر فرهنگی را نیز بخش دیگری از برنامه خود تلقی نمایند.

پیش فرض پذیرفته:

به نظر می رسد که گسترش فضای تعامل بین اساتید و دانشجویان پیش فرض پذیرفته شده کارگروه در جهت تسهیل بسیاری از ارزش‌های فرهنگی در فضای دانشگاه است. احترام، مهورزی، صمیمیت، حمایت، زنده کردن امید، توکل، پویایی و تحرك از مولفه های اصلی است که در این تعامل مورد توجه قرار دارد.

آموزش و ملموس نمودن وظایف فرهنگی:

پیش از آنکه انتظار برآورده شدن مطلوب رسالت فرهنگی اساتید تحقق یابد، بایستی از طریق برگزاری کارگاه‌ها و دوره های آموزشی، بروشورهای اطلاع رسانی و پیامهای الکترونیکی ضمن برگسته ساختن مساله، در پی توانمند سازی اعضای هیات علمی در دستیابی به این هدف باشیم.

تسهیل اکتوی اساتید راهنمای در مسائل مختلف دانشجویان از ابتدای ورود به دانشگاه:

بدون تردید بیشترین و اصلی ترین ارتباط دانشجویان در فضای دانشگاه با اساتید برقرار می گردد و اساتید می توانند اولین مرجعی باشند که از مشکلات دانشجویان مطلع شده و آنها را از راهنمایی و

راهگشایی به موقع بهره مند سازند. گستره این راهنمایی محدود به مسائل آموزشی و پژوهشی نیست، بلکه سبک و روش زندگی را دربرمی گیرد.

برگزاری اردوهای گروهی:

برگزاری اردوهای فرهنگی و تفریحی توسط گروههای آموزشی و در کنار هم قرار گرفتن اساتید و دانشجویان فرصت مغتنمی است، که ضمن فراهم کردن چهارچوبی مناسب برای الگوپذیری دانشجویان، زمینه برقراری ارتباطی صمیمی، آشنایی اساتید با مشکلات دانشجویان و چاره اندیشی جمعی برای مسائل را مهیا می سازد.

طرح و راه اندازی نهادهای مشترک اساتید و دانشجویان:

تعریف فعالیتهای مشترک در حوزه نهادهای علمی، کانونهای فرهنگی و دینی و چهارچوبهای ورزشی یکی از گزینه های مناسب برای کنارهم قرارگرفتن اساتید و دانشجویان و برقراری تعامل های هدایت گر می باشد.

طرح و تاسیس نهادهای اولیاء و مریبان:

بی تردید تعلیم و تربیت به خصوص در حوزه مسائل ارزشی و هنجاری که از کانالهای متعددی تاثیر می پذیرد، مستلزم هماهنگی و ارتباط نهادهای مختلفی است که عهده دار این نقش هستند و در این مسیر ارتباط مستمر اولیاء دانشجویان با اساتید و مریبان ضرورتی اجتناب ناپذیر در دستیابی مطلوب به اهداف تربیتی است.

ترغیب و تشویق:

همانگونه که در ازای فعالیتهای مطلوب آموزشی و پژوهشی اعضای هیأت علمی، راهکارهای مختلفی برای ارزیابی و تشویق ارائه شده است، می‌توان کارکردهای تربیتی، روانشناسی و فرهنگی اعضاء را نیز تشویق نمود.

اهم مسائل و مشکلات مطرح شده از سوی

نمایندگان دانشگاه ها

در دوازدهمین گردهمایی مدیران گروهها

دانشکده هنر

دکتر خزایی
نماینده مدیران گروههای دانشکده هنر

مقدمه:

در دنیای امروز هنر دیگر فعالیت تجملی و یا عاملی که بخشی از اوقات فراغت را به صورت سرگرمی پوشش دهد نیست. در دنیای امروز به دلیل پیشرفت تکنولوژی انسانها بیش از زمانهای دیگر می‌توانید با هم در ارتباط باشند. شاید به همین دلیل است که این عصر را عصر ارتباطات نامیده اند. در این ارتباط تنگاتنگ دیگر زبانهای محلی و حتی زبان‌های تخصصی گنجایش این پدیده را ندارد، در چنین وضعیتی زبان تصویر به عنوان زبانی قابل ادراک برای همه، جوابگوی مشکل فوق است پس بایستی بگوییم زبان تصویر زبان هنر است و اگر به این ضرب المثل چینی توجه کنید که می‌گوید: "یک تصویر به تنایی می‌تواند کار پیام رسانی هزار کلمه را انجام دهد" متوجه خواهد شد که بیهوده نگفته است. امروز هنر نقش اساسی در تمامی ابعاد اجتماعی دارد. ابزارهای هنری در حوزه هنر هم یکی از عوامل مهم هویت بخشی فرهنگها شده است. در چنین فضایی اگر کوتاه بیاییم با همه این ابزارها هویت و اصالت‌ها را دچار خلل خواهند کرد و باید گفت در این میدان رقابت، برتری با کسانی است که از توانایی‌های هنر غافل نیستند.

نظریات و فواید های مدیران گروههای دانشکده هنر:

- ۱- توزیع پایان نامه ها، امکانات و ... بصورت عادلانه تری صورت پذیرد
- ۲- کاستی قابل توجه فضا و امکانات کارگاهی و آموزشی مهمترین مشکل در دانشکده هنر است.
- ۳- طرح آ.ت.ت نتایج بسیار خوبی داشته است اما با این حال لازم است مسائل و مشکلات مربوط بررسی و برنامه ریزی مناسبی در این زمینه صورت پذیرد.
- ۴- تلاش در جهت همسو کردن محتوای آموزش با موضوع پایان نامه دانشجویان صورت پذیرد
- ۵- درخصوص رشته هایی مانند مدیریت پروژه که درآمدزایی زیادی نیز می تواند برای دانشگاه داشته باشد درخواست شده است که توجه بیشتری شود و تصویب برنامه و سرفصل مربوط در وزارت علوم تسهیل گردد.
- ۶- ایجاد تسهیلات لازم برای دعوت از استادان خاص و ویژه
- ۷- روش ارزشیابی استادان و شرایط جانبی و پارامترهای تاثیر گذار در آن بازنگری گردد.

دانشکده علوم پزشکی

سرکار خانم دکتر ترکمان

نماینده مدیران گروههای دانشکده علوم پزشکی

مسائل مربوط به آموزش:

- بلا تکلیفی وضعیت اجرای آیین نامه جدید دکتری در پزشکی تا ابلاغ بخشنامه لازم از وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی
- جذب نکردن دانش آموختگان پزشکی تربیت مدرس در دانشگاههای علوم پزشکی (مقررات جذب تنها ۲۰٪ در تربیت مدرس)، عدم تمایل ادامه تحصیل دانشجویان ممتاز در این دانشگاه
- معضل حضور نداشتن تمام وقت دانشجویان و ضرورت تدوین راهکارهای مناسب (تسهیلات وزارت بهداشت در این ارتباط)
- تدوین برنامه پنج ساله گروهها و سیاست جذب دانشجو در مقاطع مختلف
- فراهم سازی امکان برگزاری کارگاههای آموزشی مباحث پیشرفته تخصصی، با دعوت از اساتید مدعو خارج از کشور
- اختصاص دادن بودجه لازم برای واحدهای درسی عملی
- تجهیز نبودن کلاسهاهای درسی به سیستمهای نوین تدریس

مسائل مربوط به پژوهش:

- گسترش و حمایت از مراکز تحقیقاتی بین رشته‌ای با هدف تعمق بخشیدن به تحقیقات بنیادی با رویکرد‌های نوین برای رفع مشکلات جامعه
- فراهم سازی فیلدهای بالینی (عقد قرارداد با مراکز درمانی پزشکی به منظور رفع نیازهای آموزشی و پژوهشی دانشکده)
- تصویب نشدن بسیاری از طرحهای تحقیقاتی ارسال شده به وزارت بهداشت پس از فراخوانهای ملی
- ناچیز بودن اعتبارات پژوهشی پایان نامه و رساله‌ها و گردش مالی دشواردر پرداخت هزینه‌ها
- افزایش سقف Grant
- پرداخت نشدن حق الجلسه به اعضای مدعو کمیته‌های تخصصی گروهها
- اختصاص اعتبار و فضای فیزیکی لازم برای انطباق حیوانخانه با معیارهای استاندارد مراکز پژوهشی معتبر
- ایجاد مرکزی برای ویرایش مقالات لاتین(Native)
- تنظیم دستورالعملهای اجرایی برای خدمات طرحهای تحقیقاتی خارج از دانشگاه
- تدوین فرایندها و تسهیلات لازم برای خریدهای ارزی و تسریع فرایندهای ترخیص
- ساماندهی و رفع معضلات مرکز رایانه

مسائل مربوط به اداری و مالی:

- تسریع روند پیاده سازی طرح جامع دانشکده پزشکی(فنی ۲۹۰۰۰، پایه ۲۳۰۰۰، پزشکی فقط ۵۰۰۰ در حال بررسی!!!)
- بلا تکلیف گذاشتن طرح محرومیت از مطب!!!
- اختصاص ندادن هزینه های دانشجویان بورسیه یا تبدیل خارج به داخل به گروهها بر اساس آیین نامه مربوط
- مکانیزه کردن امور اداری بخصوص راه اندازی مرکز جامع آمار و اطلاعات برای دانشکده ها،اعضای هیات علمی،دانشجویان و...
- تهیه فهرست تجهیزات آزمایشگاهی کل دانشگاه به منظور بهره برداریهای پژوهشی
- سختگیری در مورد زمان استفاده از خوابگاه بالاخص برای مقطع دکتری
- نداشتن کارشناس و تکنسین آزمایشگاه و منشی

جمع بندی نهایی:

- ۱- با توجه به اینکه برنامه های درسی و قوانین آموزشی وزارت بهداشت در خصوص رشته های علوم پایه پزشکی اعمال می شود باید تعامل بیشتری با وزارت بهداشت صورت گیرد.
- ۲- تطبیق آیین نامه های آموزشی وزارت بهداشت با وزارت علوم - به عنوان مثال در آیین نامه دکتری وزارت بهداشت آمده است: ۲۹ واحد الزامی ولی در آیین نامه وزارت علوم تنها ۱۸-۱۲ واحد الزامی است (در مجموع توصیه شده است مشکلات ویژه رشته های پزشکی در خصوص امور آموزشی و پژوهشی از طریق پیگیریها و تعامل بیشتر و جدی دانشگاه و وزارت بهداشت حل و فصل گردد)
- ۳- کمبود امکانات در برخی گروهها نظریه ژنتیک پزشکی
- ۴- توصیه شده است در خصوص برگزاری آزمونهای تافل و نیز دروه های دکتری تخصصی بررسی علمی صورت پذیرد و این آزمونها تا حد ممکن استاندارد و کیفی تر شوند.
- ۵- در خصوص بروز نمودن محتوای آموزشی رشته های تحصیلی از وزارت بهداشت پیگیری گردد و در فرایند انجام کار تسریع شود.

دانشکده علوم انسانی

دکتر هاشم فردانش

نماینده مدیران گروههای دانشکده علوم انسانی

تعداد دانشجویان پذیرش شده، ثبت نام شده، و فارغ التحصیل شده

تعداد دانشجویان فارغ التحصیل شده		تعداد دانشجویان ثبت نام شده		تعداد دانشجویان پذیرش شده		گروه های آموزشی
دکتری	کارشناسی	دکتری	کارشناسی	دکتری	کارشناسی	
-	۱۵	-	۳۲	-	۱۰	آموزش زبان انگلیسی
-	۴	-	۱۷	-	۶	آموزش زبان روسی
-	۱۳	-	۳۳	-	۱۰	آموزش زبان فرانسه
۵	۱۴	۱۵	۱۷	-	-	باستانشناسی
۹	۵	۱۲	۱۹	۴	۶	تاریخ
۵	۶	۲۲	۱۹	۲	۵	علم و تربیت
۴	۱۰	۱۴	۲۰	۴	۱۱	تریت بدنه
۳	۴	۱۶	۲۰	۵	۷	جامعه شناسی
۷	۱۸	۲۹	۴۷	۷	۲۱	جغرافیا
۱	۶	۱۱	۱۸	۴	۶	حسابداری
۲	۲	۱۲	۱۰	-	۶	حقوق جزا

دوازدهمین گردهمایی مدیران گروهها

۷۹

تعداد دانشجویان فارغ التحصیل شده		تعداد دانشجویان ثبت نام شده		تعداد دانشجویان پذیرش شده		گروه های آموزشی
دکتری	کارشناسی ارشد	دکتری	کارشناسی ارشد	دکتری	کارشناسی ارشد	
۳	-	۱۹	۷	۵	-	حقوق خصوصی
۱	۷	۲۲	۱۷	۵	۵	روانشناسی
-	۶	۱۶	۱۹	۴	۹	زبانشناسی
۳	۲	۹	۱۴	-	۹	زبان و ادبیات عرب
۸	۱۰	۲۳	۴۳	۶	۲۴	زبان و ادبیات فارسی
-	۳	-	۱۹	-	۷	سنگش از راه دور
۸	۳	۱۲	۲۰	-	۵	علوم اقتصادی
۹	۶	۲۷	۲۴	۶	۹	علوم سیاسی
-	۴	۱۷	۱۹	۵	۶	علوم قرآن و حدیث
-	-	-	۶	-	-	علوم کتابداری
-	-	-	۱۹	-	-	فرماندهی و مدیریت انتظامی
۱	۱۳	۱۱	۳۷	۲	۱۱	فلسفه
۷	۱۹	۳۵	۲۴	۸	-	مدیریت
-	-	-	۱۱	-	۵	مدیریت فناوری اطلاعات
-	۵	-	۱۹	-	۵	مطالعات زنان
۷۶	۱۷۵	۳۲۳	۵۵۰	۶۷	۱۸۳	جمع

تعداد اساتید تمام وقت و مدعو

- تعداد اساتید تمام وقت گروه های آموزشی دانشکده علوم انسانی ۱۰۰ نفر به شرح زیر :
- ۴ نفر استاد
- ۱۵ نفر دانشیار
- ۷۳ نفر استادیار
- ۸ نفر مربی
- ۱۲۷ نفر اساتید مدعو

در هر نیمسال ۳۹۶ عنوان درس در دانشکده ارائه می شود و در هر سال تحصیلی بطور متوسط:

- امتحان جامع،
- ۱۷ آزمون دکتری و رودی،
- و ۲ تا ۳ آزمون تافل،
- برای ۳۵ رشته روزانه، ۷ رشته شبانه، و ۳ رشته فراغتی برگزار می شود.

پذیرفته شدگان در سال ۱۳۸۴

- در مقطع کارشناسی ارشد ۱۸۵ نفر
- در مقطع دکتری ۴۸ نفر
- طول متوسط دوره تحصیل دانشجویان ۲ سال و ۸ ماه در مقطع کارشناسی ارشد و ۵ سال و ۲ ماه در مقطع دکتری است.
- معدل دانشجویان کارشناسی ارشد ۱۷/۳۰
- و معدل دانشجویان دکتری ۱۷/۴۲ است.

آمار دانشجویان فارجی شاغل به تمصیل به تفکیک مقطع و (شته

تمصیلی

- _ در مقطع کارشناسی ارشد ۳۸ نفر در ۱۵ رشته از ۲۵ کشور جهان،
- _ و در مقطع دکتری ۱۸ نفر در ۸ رشته از ۸ کشور جهان مشغول به تحصیل هستند.

تنوع رشته ها و گرایش های در حال اجرا در دانشگاه

نام گرایش های دایر	نام رشته های دایر	گروه های آموزشی
-	آموزش زبان انگلیسی	زبان انگلیسی
-	آموزش زبان روسی	زبان روسی
-	آموزش زبان فرانسه	زبان فرانسه
-	زبان شناسی همگانی	زبانشناسی همگانی
- پیش از تاریخ - اسلامی	باستانشناسی	باستانشناسی
- تاریخ ایران - تاریخ اسلام	تاریخ	تاریخ
- تعلیم و تربیت اسلامی	- تاریخ و فلسفه تعلیم و - تربیت - برنامه ریزی درسی	تعلیم و تربیت
- فیزیولوژی ورزشی - مدیریت در علوم ورزشی	تربیت بدنی و علوم ورزشی	تربیت بدنی و علوم ورزشی
- جامعه شناسی سیاسی - جامعه شناسی ایران	جامعه شناسی	جامعه شناسی

نام گرایش های دایر	نام رشته های دایر	گروه های آموزشی
- اقلیم در برنامه ریزی محیطی	- جغرافیا و برنامه ریزی شهری	جغرافیا
- ژئومورفولوژی در برنامه ریزی محیطی	- جغرافیا و برنامه ریزی روستایی	
-	- جغرافیای سیاسی	
-	- جغرافیای طبیعی	
-	- حسابداری	حسابداری
- حقوق خصوصی - حقوق کیفری و جرم شناسی	- حقوق	حقوق
-	- روانشناسی	روانشناسی
-	- زبان و ادبیات عرب	زبان و ادبیات عربی
-	- زبان و ادبیات فارسی	زبان و ادبیات فارسی
- منابع آب و خاک - مطالعات شهری و روستایی	- سنجش از دور GIS	سنگش از دور
-	- اقتصاد	علوم اقتصادی
- اندیشه سیاسی - مطالعات ایران	- علوم سیاسی	علوم سیاسی
-	- قرآن و حدیث	علوم قرآن و حدیث
-	- کتابداری و اطلاع رسانی	علوم کتابداری و اطلاع رسانی

نام گرایش های دایر	نام رشته های دایر	گروه های آموزشی
- فلسفه غرب - فلسفه اسلامی - منطق - حکمت متعالیه - فلسفه مشاء	- فلسفه	فلسفه
- تشکیلات و روش ها - مدیریت و بازاریابی - مدیریت تحقیق در عملیات - مدیریت تولید و عملیات - مدیریت بازاریابی بین المللی - مدیریت رفتاری - مدیریت منابع انسانی - مدیریت مالی	- مدیریت دولتی - مدیریت بازرگانی - مدیریت صنعتی	مدیریت
-	- فناوری اطلاعات	مدیریت فناوری اطلاعات
- زن در خانواده - حقوق زن	- مطالعات زنان	مطالعات زنان
۳۲ = جمع	۳۰ = جمع	۲۶ = جمع

نیازهای دانشکده علوم انسانی

۱. ساختمان جدید، در قالب طرح جامع با توجه به قدمت ساختمان فعلی به مترأژ ۱۶۵۰۰ مترمربع
۲. افزایش پستهای سازمانی (اعضای هیأت علمی گروههای آموزشی)
۳. خرید کتاب برای هر گروه سالانه ۵۰۰۰ دلار و برای دانشکده مجموعاً ۱۳۰۰۰ هزار دلار سالانه
۴. خرید بانکهای اطلاعاتی و مجلات خارجی مورد نیاز به غیر از کتب
۵. افزایش تعداد ۲۰ کلاس درس به فضاهای موجود آموزشی
۶. راه اندازی آزمایشگاه گروه مدیریت IT
۷. ارتقای سیستم کامپیوتر به پنتیوم(۵۰) دستگاه
۸. پرینتر لیزری (انواع مختلف) ۴۰ دستگاه
۹. تجهیز سالن علامه جعفری (تعویض صندلیها، کفسازی، آکوستیک و سیستم صوتی و تصویری)

جمع بندی نهایی:

- ۱- کمبود عضو هیأت علمی ثابت در دانشکده (زیاد بودن استادان مدعو)
- ۲- کمبود امکانات مالی دانشکده برای برخی پرداختها (مثل پرداخت به سخنران های خارجی و...) و نیز بودجه پژوهشی
- ۳- کمبود فضا و امکانات آموزشی و...
- ۴- رفع ابهام از برخی آیین نامه ها و دستورالعمل ها و قوانین آموزشی نظیر امتحان جامع دکتری
- ۵- کم شدن تعداد واحدهای تدریس استادان
- ۶- بازنگری در روشهای آموزش و پژوهش به نحوی که از COPY و Paste کردن در این امور ممانعت گردد.
- ۷- برای برگزاری میز گردها، سخنرانی ها و گفتگوها تسهیلاتی فراهم شود (گفته شده که فعالیتهای اجتماعی، آزمایشگاه رشته های علوم انسانی است که در شرایط فعلی بسته شده است)
- ۸- با عنایت به اینکه برای سنجش مناسب، شناخت مطلوب لازم است توصیه شده است که هیأت رئیسه دانشگاه در این خصوص گروه کارشناسی تشکیل دهد
- ۹- ضعیف بودن بنیه علمی دانشجویان خارجی و عدم امکان پیش بینی کلاسها برای آنها
- ۱۰- رشته ها و زمینه های جدید مثل مالکیت معنوی، مدیریت دانش، سیاستگذاری علم و فناوری و... شناسایی شده و روی آنها سرمایه گذاری شود.

۱۱- گفته شده که نگرشها به علوم انسانی مطلوب نیست، تنها منجر به تخصص نشده، بلکه تبعیض را به همراه داشته است

۱۲- پیشنهاد و تشکیل دانشکده زبانها شده است (در حال حاضر ۷ گروه و ۳۰ نفر عضو هیأت علمی زبانهای مختلف در قالب دانشکده علوم انسانی مشغول فعالیت هستند)

دانشکده کشاورزی

دکتر علیزاده

نماینده مدیران گروههای دانشکده کشاورزی

مسائل و مشکلات:

- ۱- مشکل ارتباط دانشکده با شبکه اینترنت که عملاً کارایی خود را از دست داده است.
- ۲- مسئله محدودیت فضای آموزشی دانشکده و نیمه تمام ماندن طرحهای عمرانی
- ۳- معضل ایاب و ذهاب استادان دانشکده کشاورزی که در سرویس مربوط ظرفیت خاصی برای استادید درنظر گرفته نشده و بعضاً شاهد عدم رعایت شان اعضای هیأت علمی در استفاده از سرویس های ایاب و ذهاب هستیم
- ۴- عدم وجود یک مرکز فوریتهای پزشکی و درمانی و امکانات اولیه مربوط در این زمینه از قبیل آمبولانس و ... در سایت دانشکده برای استفاده درموارد ضروری
- ۵- نداشتن وسیله نقلیه برای انجام عملیات میدانی و صحرایی رشته های تحصیلی دانشکده
- ۶- نداشتن امکانات کامل آزمایشگاهی و زمین زراعی مناسب (انتظار می رفت که بخشی از هزینه های دریافت شده از دانشجویان شبانه جهت تجهیز آزمایشگاه به دانشکده اختصاص می یافتد)
- ۷- عدم تأسیس یک فروشگاه مرکزی برای تهیه نیازهای اعضای هیأت علمی و دانشجویان

- ۸- با عنایت به کم بودن تعداد اعضای هیأت علمی گروهها، تقاضای برخی از گروهها اینست که از فرمول C برای تعیین ظرفیت پذیرش دانشجو استفاده نگردد.
- ۹- درخواست شده است حداقل طول مدت تحصیل برای دانشجویان در برخی رشته های دانشگاه به دلیل ماهیت خاص آنها افزایش یابد.
- ۱۰- حمایت از استادان جوان برای ارائه مقالات علمی و پژوهشی در مجلات خارجی و سایر خدمات سیستم
- ۱۱- اعضای هیأت علمی دانشکده کشاورزی در زمینه روش ارزیابی دانشجویان برای پذیرش در دوره های دکتری تأکید بر هر دو آزمون کتبی و شفاهی دارند.

جمع بندی نهایی:

- ۱- کم بودن تعداد دانشجویان بورسیه (تقاضای افزایش بورسیه ها را از میان قبولی ها داشته اند)
- ۲- حتماً از فارغ التحصیلان دانشکده نظرخواهی به عمل آید.
(ارزشیابی ترم به ترم از استادان ضروری به نظر نمی رسد، بهتر است یکبار در پایان دوره، این ارزیابی انجام شود.)
- ۳- اصلاح روشهای آموزش
- ۴- اعضای هیأت علمی نسبت به ارزیابی خود توسط دانشجویان و دانش آموختگان تأکید داشتند و نتایج آن را طبق تجارب گذشته مثبت ارزیابی می کنند
- ۵- نسبت به ارزیابی پایانی به جای ارزیابی دوره ای هر دوره تأکید شده است

۶- محتوای دروس روی سایت ارئه شود و کلاس‌های حضوری به صورت بحث و تبادل نظر اداره گردد و این مسأله فرهنگ سازی شود

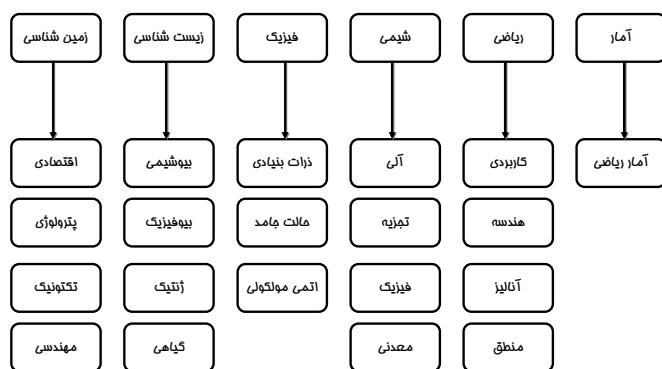
۷- ایجاد کریدرهای علم و فناوری از طریق پارکهای فناوری

دانشکده علوم پایه

دکتر نیکودل

نماینده مدیران گروههای دانشکده علوم پایه

گراشتهای مختلف دانشکده علوم پایه

پیشنهاد به گارگووه آموزشی

نظر به اهمیت مسائل آموزشی موارد زیر پیشنهاد می گردد:

- _ با توجه پیشرفت‌های سریع و شکرف در علوم و تکنولوژی، چاپ و انتشار کتب ، مقالات و رساله های متعدد و متنوع و بیشمار و تجهیزات پیشرفته و هر دم نو شونده، که به انتشار داده‌های دقیق علمی و تخصصی کمک شایان توجهی کرده است ضروری است که سرفصل دروس، با توجه به رشته های تخصصی هر سه سال یک بار بروز(up to date) شوند.
- _ تسهیل در امکان آموزش و بازآموزی و نوسازی دانسته‌های علمی اعضاء هیأت علمی و پیش بینی دوره‌های کوتاه مدت آموزشی و کارگاهی.
- _ افزایش امکان استفاده از فرصت‌های مطالعاتی برای اعضای هیأت علمی با توجه به گروه‌های تخصصی آنها.
- _ تجهیز کتابخانه به کتب و مجلات علمی مورد نیاز گروههای تخصصی و فراهم نمودن امکان استفاده از سایت های تخصصی علمی.
- _ تأمین وسایل کمک آموزشی سمعی و بصری منطبق با فناوری روز با توجه به نیاز رشته‌های تخصصی مختلف.
- _ نظارت بر حسن انجام برنامه‌های آموزشی و ارزشگذاری منطقی آن.
- _ برگزاری امتحان جامع دکتری به صورت کتبی و شفاهی.

_ فراهم نمودن امکان برگزاری دوره‌های آموزش آزاد، پذیرش دانشجوی شبانه و دانشجوی خارجی در صورتی که اهداف کلی دانشگاه را خدشه‌دار ننماید و مانع روند اجرای طبیعی فعالیت‌های علمی و پژوهشی نگردد.

_ اختصاص درآمد بورسیه‌های پذیرش شده توسط دانشگاه، به گروه‌های تخصصی مربوطه به منظور ایجاد انگیزه در جذب دانشجوی بورسیه.

پیشنهاد به کارگروه فرهنگی- (سالست فرهنگی)

اعضاء هیأت علمی

امام خمینی (ره) معمار انقلاب مطلبی به این مضمون فرمودند که «دانشگاه باید کارخانه آدم‌سازی باشد» اما در دو دهه اخیر آنقدر که دغدغه کلاس درس و امتحان و مقاله و پایان‌نامه را داشته‌ایم راجع به این رسالت اصلی و ریشه‌ای دانشگاه کاری نکرده‌ایم، البته این رسالت فقط به اعضاء هیأت علمی محدود نمی‌شود، بلکه کلیت نظام آموزش عالی، مدیریت و برنامه‌ریزی آن باید به سوی این هدف نشانه‌گیری و بستر سازی نمایند. هدف اصلی باید تربیت انسان‌هایی متکی بر باورهای دینی و ملی، دارای اعتماد به نفس، تحلیل‌گر، مدبیر، متخصص و محقق باشد. باید مجموعه فضاهای و بسترها امکان دسترسی به هدف را تسهیل نمایند. کارخانه آدم‌سازی اشاره به این هدف دارد اما به نظر می‌رسد که این هدف اساسی در تحصیلات عالیه دانشگاهی لابه‌لای درس و مقاله و امتحانات کمرنگ و گم شده است. همه تلاش

دانشجو آن است که در سقف زمانی مورد نظر و تعیین شده فارغ التحصیل گردد. در مواردی فضا به گونه‌ای است که دانشجو علیرغم انتظار ضعیف‌النفس، ترسو، مصلحت‌اندیش جلوه می‌کند بنابراین رسیدن به آن هدف والا (رسالت فرهنگی) نیازمند برنامه‌ریزی جدی است و فقط وظیفه هیأت علمی نیست. در باورهای دینی ما وارد است که تزکیه و تربیت بر تعلیم مقدم است باید این هدف مکتبی به عرصه ظهور برسد و بازنگری و تحلیل به همراه نقد و بررسی در کارکرد گذشته در این زمینه انجام گیرد.

پیشنهاد به گروه اداری و مالی

- اصلاح نمودار سازمانی دانشکده علوم پایه به گونه‌ای که ساختار بخش‌ها و گروه‌ها در این نمودار رسمی گردد.
- تجهیز آزمایشگاه‌های علوم پایه که در حال حاضر قادر امکانات اولیه می‌باشند.
- پذیرش تفاوت‌های بین رشته‌ای در اختصاص دادن منابع مالی به آنها.
- یکسان سازی حق التدریس با سایر دانشگاه‌ها، زیرا روند کنونی باعث می‌گردد که اعضاء هیأت علمی تمایلی به گرفتن حق التدریس در دانشگاه نداشته باشند و همکاری هیأت علمی مدعو سایر دانشگاه‌ها نیز محدود گردد.
- افزایش حقوق اعضا هیأت علمی و کاهش تدریجی حق التدریس

پیشنهاد به کار گروه پژوهشی

(اهک)های ارتقاء کیفیت تحقیقات در گروههای علمی

رسیدن به این هدف مستلزم موارد زیر است:

- آموزش صحیح و دقیق مبانی نظری

- تجهیز امکانات لازم آزمایشگاهی و بستر سازی

- تقویت اعتماد به نفس و روحیه توانستن و خودباوری

چنانچه در هر یک از این زمینه‌ها کاستی و کوتاهی وجود داشته باشد،
به هدف نخواهیم رسید در کنار آنها باید در معیارها و روش‌های
ارزشیابی تجدید نظر گردد. در این رابطه پیشنهاد می‌گردد:

۱. اعتبارات پژوهشی افزایش یابد زیرا مبالغ اختصاص داده
شده کنونی به درستی جوابگو نیست.

۲. تجهیزات آزمایشگاهی منطبق بر فناوری‌روز فراهم گردد.

۳. امکانات صحرایی مانند اتومبیل مناسب و وسایل صحرایی با
توجه به نیاز رشته‌های مختلف تهیه شود.

۴. تفاوت‌ها بین رشته‌ای در سنجش تولیدات علمی و پژوهشی
آنها مورد توجه قرار گیردو در تصمیم‌گیری‌ها لاحظ شود.

۵. از ارتباطات اعضای هیأت علمی و دانشجویان دکتری در
جذب منابع مالی استفاده بھینه شود.

۶. فعالیت‌های پژوهشی تنها محدود به تولید مقاله نیست بلکه
باید سایر فعالیت‌ها نیز مورد توجه باشد زیرا معیار اصلی
نوع اثر بخشی کار پژوهشی و دستاوردهای آن در

گرهگشایی از معضلات علمی، صنعتی، اجتماعی و فرهنگی میباشد. کار پژوهشی باید با مسائل روز جامعه و توسعه کشور پیوند بخورد.

۷. در سنجش اعضای هیأت علمی هر عضو باید با عضو هیأت علمی همان گروه مقایسه گردد.

جمع بندی نهایی:

- ۱- عدم نظرخواهی از گروهها در تصمیم گیریهای حوزه معاونت آموزشی
- ۲- بروزنبودن برنامه حق التدریس استادان (عدم همکاری برخی استادان پس از کاهش ضریب حق التدریس از ۱/۶ به ۱/۵)
- ۳- بودجه مربوط به کارگاههای آموزشی و بازنگری در برنامه های درسی زودتر تامین شود
- ۴- لزوم بازنگری در برنامه های درسی قدیمی
- ۵- کمبود امکانات سمعی و بصری و سایر تجهیزات مورد نیاز در دانشکده
- ۶- برگزاری بیشتر دوره های دکتری مشترک و کلاسهای مشترک با سایر دانشگاههای خارجی
- ۷- در سیستم پذیرش دانشجو نیازهای کشوری لحاظ شود
- ۸- هزینه اردوهای علمی تامین شود
- ۹- امتیازی برای برگزاری کارگاههای آموزشی و بازنگری در برنامه های درسی لحاظ شود

۱۰- تأمین رایانه مورد نیاز دانشکده مثلًا برای آزمایشگاه علوم گیاهی
با وجود داشتن دانشجوی زیاد در این رشتہ مشکل جدی در این
(زمینه دارد)

دانشگاه فنی و مهندسی

محمدکاظم مروج فرشی
مدیر گروه الکترونیک بخش مهندسی برق

محتو(ها):

- مقدمه
- آموزش و پژوهش
- پشتیبانی
- نرم افزاری (نگرش ← آیین نامه‌ها)
- سخت افزاری (اداری، مالی و عمرانی)

مقدمه:

- آموزش و پژوهش دو رکن اساسی یک سامانه تحصیلات تکمیلی‌اند.
- ایفای مطلوب نقش این دو رکن مستلزم وجود رکن سوم، یعنی پشتیبانی و عملکرد بهینه آن است.
- دوام و کارایی این سامانه به کارآمدی ارکان سه‌گانه بستگی تنگاتنگ دارد.
- دانشکده‌ها بر اساس نیازها و تخصص‌های گوناگون تقسیم بندی شده‌اند.
- روش‌های دستیابی به هدف‌ها در هر دانشکده ممکن است متفاوت باشد.
- یکی از عوامل بازدارنده آموزش و پژوهش تمرکز گرایی است.
- تا کنون از فرصت‌های موجود درجهت تمرکز زدایی، به‌طور مطلوب بهره برداری نشده است.

آموزش و پژوهش:

- بازنگری در برنامه‌های آموزشی
- تنوع گرایش‌ها براساس توسعه علم و فناوری،
- بازنگری در سرفصل‌ها براساس پیشرفت‌ها و نیازهای پژوهشی.

پشتیبانی:

- پشتیبانی: اموری که افزارهای راههای رسیدن به هدف را مهیا و هموار می‌سازد.
- نرم افزاری (نگرش ← آبین نامه‌ها)
- سخت افزاری (اداری، مالی و عمرانی)

پشتیبانی تهه افزاری:

- نگرش مطلوب برای طراحی ساده‌ترین روش‌های دستیابی به هدف‌های تعیین شده
- تمرکز زادی در برنامه ریزی‌ها
- بازنگری در آبین نامه‌های اجرایی
- واگذاری اختیارات به دانشکده‌ها
- کوتاه کردن زمان فرایندهای تصویب
- نظارت عالیه توسط ستاد مرکزی

آبین نامه‌ها:

- آزمون‌های ورودی
- مقطع کارشناسی ارشد (نیمه متمنکز: آ ت ت)
- مقطع دکتری (متمنکز)
- بازنگری در آبین نامه‌های اجرایی
- واگذاری اختیارات به دانشکده‌ها
- کوتاه کردن زمان فرایندهای تصویب

- نظارت عالیه توسط ستاد مرکزی

آزمونهای وودی:

کارشناسی ارشد (نیمه متمرکز: آ.ت.ت)

- نحوه امتیاز دهی (۷۰٪ آزمون + ۳۰٪ سوابق)

- تعداد متقاضیان (تا ۱۲۰۰ نفر در یک گروه)

- ظرفیت گروه (۱۲ نفر روزانه + ۸ نفر شبانه)

آزمونهای وودی (آ.ت.ت):

مزایا

- تأثیر سوابق متقاضی

- کاهش تأثیر کلاس‌های کنکور

نقصها

- عدم امکان مصاحبه حضوری (جمعیت متقاضیان)

- عدم وجود فایل الکترونیکی مناسب

نیاز

- دریافت اطلاعات شخصی متقاضیان به صورت الکترونیکی

- جلب همکاری مناسب‌تر سازمان سنجش

- تأمین فایل الکترونیکی مناسب با اطلاعات

کافی

آزمونهای ورودی :**قطع دکتری**

- حذف امتحان کتبی در گروه (بخش) های مقاضی با حداقل کادر علمی مجب (حداقل ۵ دانشیار / استاد)
- بررسی پرونده علمی مقاضیان
- انتخاب ۲ برابر ظرفیت گروه یا بخش
- مصاحبه علمی و انتخاب نهایی (ظرفیت)

آیین نامه ها:**آموزشی**

- برنامه ریزی درس‌ها و سرفصل‌ها
  - ارزیابی (امتحان) جامع
- در هر دو مورد اختیارات به دانشکده‌ها واگذار شود و ستاد مرکزی صرفا نقش نظارتی داشته باشد نه تعیین کننده.

آیین نامه های پژوهشی:

- افزایش اعتبار پایان‌نامه‌ها به تناسب نیاز
- تجمیع اعتبار پایان‌نامه‌ها و دیگر اعتبارات حاصل از فعالیت‌های پژوهشی عضو هیئت علمی به صورت اعتبار پژوهشی (Grant).
- تمرکز زدایی از نحوه هزینه اعتبارات پژوهشی
- تفویض اختیار تام به عضو هیئت علمی
- تجدید نظر در آیین‌نامه توزیع درآمدها

- تجدید نظر در فرمول تخصیص اعتبارات پژوهشی

- تخصیص وزن بیشتر به درآمدهای هر

دانشکده

اختیار تصویب پایاننامه های ارشد و دکتری به دانشکده ها واگذار شده است. اما هنوز در فرایند تصویب پایان نامه های دکتری نقص هایی وجود دارد که باید رفع شود.

پشتیبانی سفت افزایی:

- افزایش بودجه های تحقیقاتی

- ایجاد انگیزه برای درآمدزایی

- کوتاه کردن مراحل عقد قراردادهای پژوهشی

- حل ریشه ای مشکلات شبکه و اینترنت

- تأمین پایگاه های اطلاعاتی تخصصی فراتر از پایگاه های موجود (براساس نیاز گروه های تخصصی)

- مکانیزه کردن فرایندها به منظور کاهش در اتلاف وقت

- امکان دسترسی مدیران گروه ها به پرونده های الکترونیکی دانشجویان گروه

- تأمین مکان های مناسب برای استقرار دانشجویان در طول روز برای مطالعه (به جز آزمایشگاه ها)

- اجرای آیین نامه دوره های شبانه به طور کامل

- تخصیص درآمدها به گروه مربوط

- پرداخت حق التدریس (مستقل از محدودیت ها)

- جذب هیأت علمی مستعد و جوان (هرم موزون)

- تجدیدنظر درساختار تشکیلاتی بر اساس نیازها

- ایجاد و تقویت روابط عمومی دانشکده ها
- ایجاد پست سازمانی برای مسئول دفتر بخش (گروه)
- تأمین مکان های مناسب برای استقرار دانشجویان
- تفکیک پارکینگ کارکنان و دانشجویان و اعمال مقرارت به نحو مطلوب

جمع بندی نهایی:

- ۱- سیستم باید مکانیزه شده و کلیه امور به صورت مکانیزه انجام شود.
- ۲- فرمول تعیین ظرفیت اصلاح شود.
- ۳- کمیسیون موارد خاص کانونی برای ترویج بی نظمی در دانشگاه نباشد.
- ۴- بهتر است از مباحث آموزش کاسته شده و بیشتر به کیفیت پژوهش افزوده شود.
- ۵- دانشکده فضای Study room داشته باشد. همچنین به ارتقای کلاسها و کیفیت آنها توجه شود.
- ۶- بودجه اختصاص داده شده به گروهها افزایش یابد.

دانشکده منابع طبیعی

دکتر کلباسی

نماینده مدیران گروههای دانشکده منابع طبیعی و علوم دریایی

اهم مسائل و مشکلات:

- زمینه سازی و صدور دستور مؤکد جهت اجرای طرح جامع مصوب دانشکده
- اتخاذ راهکار مناسب برای افزایش اعتبارات مالی دانشکده از طریق تخصیص و تأمین بودجه مستقل
- مشارکت و سهیم دانستن دانشکده در تدوین برنامه های کلی و سیاست های توسعه ای از طریق حضور در کمیته های تصمیم گیری دانشگاه
- نظر به عدم امکان دسترسی آسان اعضای هیأت علمی دانشکده به امکانات و آزمایشگاه های متمرکز در سطح دانشگاه تربیت مدرس، سایر دانشگاه ها و مؤسسات پژوهشی مرکز و ناگزیری دانشکده به خود اتكایی در تأمین نیازمندی های پژوهشی، امعان نظر ویژه جهت تجهیز آزمایشگاه ها و امکانات پژوهشی و آموزشی را با توجه به ماهیت رشته های مستقر در دانشکده ضروری می داند.
- افزایش سهمیه شرکت کنندگان در کنفرانسها و سمینارهای خارجی
- تخصیص سهمیه استفاده از فرصت‌های مطالعاتی

- ایجاد کمیته تخصصی کتاب و انتشارات در دانشکده به منظور ارزیابی شایسته تر تولیدات علمی
- تأکید و حمایت دانشگاه در ارتباطات برون دانشکده ای با مراکز اجرایی و تحقیقاتی کشور به منظور جلب امکانات و خدمات تخصصی و اعتباری
- توجه جدی برای بسط دوره های دکتری مشترک با دانشگاه های معتبر خارجی
- بازدیدهای مستمر اعضای هیأت ریسیه دانشگاه از دانشکده و برگزاری برخی از جلسات در محل دانشکده
- با توجه به محرومیت منطقه،
- ارایه امکانات رفاهی و تسهیلات متناسب با شأن اعضای هیأت علمی، به منظور ترغیب و جذب نیروی های توانمند علمی جدید مورد نیاز دانشکده
- تشویق و حمایت اعضای کنونی برای تداوم حضور و فعالیت بیشتر در دانشکده
- از آنجایی که یکی از اهداف تأسیس این دانشکده در دانشگاه و استقرار آن در این محل، تحقق و عینیت بخشیدن به آموزش و پژوهش های علمی و کاربردی در بستر منابع طبیعی و علوم دریایی بوده است؛ باتوجه به جذب اعضای هیأت علمی جوان و با کیفیت تحصیلی ممتاز، بهره گیری بهینه از توانمندی های علمی موجود در قالب پژوهش های معتبر، اعتبارات ویژه پژوهشی و رفاهی را در این نقطه دور از مرکز طلب می نماید.

ضمائم

مباهث کار گروه کارشناسی (وان سازی)

اهداف (وان سازی سیستم):

- ۱_ کاهش هزینه ها در دراز مدت
- ۲_ افزایش کیفیت انجام کار و بهره وری (استفاده بهینه از قابلیتها و توانمندیها می موجود)
- ۳_ صرفه جویی در نهاده ها
- ۴_ کاهش کاغذ سالاری اداری
- ۵_ درآمدزایی و تأمین منابع مالی سیستم از طریق ارائه خدمات بیشتر و ...
- ۶_ افزایش میزان رضایتمندی ارباب رجوع (مشتریان)
- ۷_ شفاف شدن ضوابط و آیین نامه ها و رفع نارسانیها و ابهامات موجود
- ۸_ افزایش قابلیتها و توانمندیها برای رقابت در عرصه های مختلف داخلی ، منطقه ای و بین المللی
- ۹_ ایجاد اطمینان و اعتماد در درون سازمان
- ۱۰_ بازتعریف فرایند های سازمان براساس اهداف و برنامه های کلان و شناسایی ارتباط بین فرایند های سازمانی
- ۱۱_ سهولت در ارتباطات سازمانی و گستردگی روشهای اطلاع رسانی
- ۱۲- گام نهادن در مسیر طراحی سیستمهای اطلاعات مدیریت (MIS)
- ۱۳_ افزایش سرعت انجام امور در حین حفظ کیفیت و حتی افزایش آن

- ۱۴_ قانونگرایی و قانونمندی و ضابطه مند نمودن فعالیتها و عملیات اداری
- ۱۵_ شفاف سازی اهداف و مأموریتهای کلان و خرد سیستم
- ۱۶_ امکان ارزیابی کیفی و جامع از سیستم و شناسایی و تشخیص سریع تهدیدها و فرصتها

ضرورت‌ها و دلایل گرایش به روان سازی سیستم:

- ۱_ وجود کاغذ سالاری اداری و مراجع متعدد تصمیم گیری
- ۲_ عدم تبیین مناسب اهداف کلان دانشگاه به سطوح پایین دست آن که نتیجه آن اجرا شدن برخی از برنامه ها است که در راستای اهداف کلان سازمان نیست (همچون برخی از سیاستهای درآمدزایی دانشگاه)
- ۳_ عدم شفافیت کافی در برخی از آیین نامه ها، ضوابط و مقررات (وجود ابهامات و نارسایی ها در آیین نامه ها) و نتیجتاً اعمال روشهای سلیقه ای در اجرای آنها و بروز مشکلات بعدی
- ۴_ وجود فعالیتهای موازی در سازمان (غیر سیستماتیک و غیر برنامه ریزی شده)
- ۵_ عدم بهره وری مناسب در سیستم و پایین بودن کیفیت (عدم استفاده بهینه از منابع، امکانات و توانمندیهای موجود)
- ۶_ عدم ارتباطات مناسب و سریع در بین بخش‌های مختلف سیستم
- ۷_ فقدان نظام مناسب ارزیابی عملکرد در حیطه های مختلف
- ۸_ عدم برنامه ریزی مطلوب و بروزبرای توسعه منابع انسانی در راستای اهداف سازمانی

۹ _ ضرورت بهره برداری از فنون و روش‌های نوین علم و فناوریدر انجام امور مختلف دانشگاه

۱۰ _ عدم امکان رقابت جدی با دانشگاه‌های دیگر در عرصه های داخلی، منطقه ای و بین المللی با وضعیت موجود

چالشها و موانع موجود در مسیبد روان سازی سیستم:

۱ _ تعریف و اجرای برخی از طرحهای مرتبط با روان سازی در دانشگاه بدون تحلیل swot سازمان جهت شناخت نقاط قوت، ضعف، تهدیدها و فرصتها

۲ - عدم پشتیبانی مناسب مالی از طرحها و پژوهه های پیش بینی شده (محدودیت در منابع مالی)

۳_ وجود کاغذ سalarی اداری و مراجع متعدد تصمیم گیری

۴_ وجود فاصله بین گروههای مسئله یاب، تصمیم ساز و تصمیم گیر (نداشتن قدرت تصمیم گیری در سطوح پایین دستی سیستم، مقاومت برخی از مدیران و عدم اشراف کافی آنها به پژوهه های زیر مجموعه)

۵ _ فقدان نظام انگیزشی مناسب برای متخصصین سیستم و افرادی که باید به نوعی برای نیل به این هدف با مجریان اصلی مشارکت و همکاری نمایند (هیأت علمی ، کارکنان و ...)

۶ _ عدم اطمینان نسبت به اجرائی شدن و پیاده سازی طرحها و پیشنهادها (عدم اعتقاد به فوائد و نتایج روان سازی سیستم)

۷ _ عدم هماهنگی کافی در بین ساختارها و بخش‌های مختلف سیستم (بهره گیری از فناوری‌اتلاعات در فرایند انجام امور یکی از راهکارهای رفع این معضل می باشد)

- ۸_ آموزش ناکافی برخی کارکنان و ضعف اطلاعات آنها در زمینه فنون و روش‌های نوین انجام امور مربوط (عدم آشنایی کارکنان با روش‌ها و رویدادهای اصلاح سیستم و ملزومات آن یا کمبود نیروی انسانی متخصص)
- ۹_ نداشتن آگاهی کافی از فوائد و نتایج روان سازی سیستم
- ۱۰_ عدم توجه جدی به امکان سنجی و نیاز سنجی علمی در مراحل اولیه طراحی برنامه ها
- ۱۱_ تراکم بیش از حد وظایف فعالیتها و گرفتار شدن کارمندان، مدیران و اعضای هیأت علمی در انجام امور جاری (داشتن مشغله زیاد بالاخص برای اعضای هیأت علمی)
- ۱۲_ عدم وجود سیستم جامع آمار و اطلاعات
- ۱۳_ فقدان جایگاه تشکیلاتی مشخص و مناسب برای بهبود سیستم و روشها

اهم مسائل و نکات مهمی که مجریان (وان سازی) در امور دانشگاه

باید به آنها توجه نمایند (ملزومات (وان سازی) :

- ۱_ رعایت ضوابط و مقررات (قانونمندی و قانون گرایی)
- ۲_ حرکت در مسیر اهداف کلان دانشگاه
- ۳_ تمرکز زدایی از ستاد دانشگاه
- ۴_ تلاش در جهت رفع موانع و چالش های موجود در مسیر روان سازی (به قسمت چالش ها و موانع روان سازی مراجعه شود)
- ۵_ ممانعت از انجام فعالیتهای موازی و یا ایجاد تشکیلات موازی (ممانعت از گسترش غیر منطقی تشکیلات موجود)
- ۶_ افزایش سرعت انجام امور در حین حفظ کیفیت

۷_ رعایت اولویتها

-۸_ کاهش مراجع تصمیم گیری و کوتاه نمودن فاصله رده های مسأله
یاب، تصمیم ساز و تصمیم گیر در دانشگاه

۹ _ سهولت و تسريع در ارتباطات سازمانی (درون و برون سازمانی)
و گستردگی روشهای اطلاع رسانی

۱۰ _ افزایش میزان رضایتمدی ارباب رجوع و کاهش بروکراسی
اداری

۱۱ _ شفاف سازی (آغاز و پایان کار کجاست؟ چه مدارک و استنادی
لازم است؟ چقدر زمان تا اخذ نتیجه نیاز دارد، به کدام مرجع باید
رجوع کرد؟ ...)

۱۲ _ بهره گیری از به روزترین و جدیدترین تکنیکها و فنون
فناوری اطلاعات در بهبود روشهای

۱۳ _ ایجاد سهولت و سادگی در انجام امور

۱۴ _ انعطاف پذیری (فعالیتها علی رغم قالب ها و چارچوبهای قانونی،
تا چه حد قابلیت تفسیر در جهت رضایتمدی بیشتر ارباب رجع
دارند؟...)

۱۵ _ صحت (برای ممانعت از اشتباهات و مراجعات مکرر چه تدابیر
پیشگیرانه و کنترلی اندیشیده شده است؟ ....)

۱۶ _ تعریف برخی از طرحهای روان سازی دانشگاه در قالب پروژه
های دانشجویی از طریق اعمال مدیریت یکپارچه

۱۷ _ توجه به زیبایی در فضای انجام کار، ظاهر مرتب و آراسته
کارگزاران، ظاهر اقدامات ، مکاتبات و ...

اشاره ای اهمالی به برقی از مصادیق مسائل و مشکلات در هوزه آموزشی

- طولانی شدن مدت تحصیل دانشجویان
- یکپارچه نبودن سیستم‌های نرم افزاری دانشگاه (نداشتن برنامه مدون و جامع رایانه ای در دانشگاه)
- نداشتن یک برنامه یا راهکار مناسب برای تامین اعتبارات(اعتبارات دولتی کافی نیست)
- عدم واگذاری اختیارات کافی از سوی ستاد دانشگاه به دانشکده ها
- عدم توسعه امکانات و نهاده ها در کنار توسعه رشته ها و افزایش تنوع ورودیها
- عدم برنامه ریزی مناسب برای توسعه منابع انسانی (نداشتن برنامه مدون آموزش کارکنان در حیطه های مختلف موردنیاز یا حتی آموزش اعضای هیأت علمی)
- مسائل مربوط به پذیرش دانشجو از طریق آ.ت.ت
- عدم هماهنگی وحدت رویه درکل سیستم (آموزشی با بخش‌های دیگر به عنوان مثال در گردش کار پایان نامه ها و ...)
- شفاف نبودن آیین نامه جدید دکتری
- وجود برخی کمیسیونها و شوراهای موازی
- مسائل و مشکلات مالی (این معصل صرفاً به تامین منابع مالی برنامه ها و طرحها منحصر نمی شود و شامل: بروکراسی شدید اداری در امور مالی، عدم توجیه مجریان طرحها و .. در خصوص نحوه هزینه کردو جمع آوری مستندات مالی مربوط به هر طرح و قرارداد، استاندارد نبودن فرمت قراردادها و ..)

- کم توجهی برخی از اعضای هیأت علمی و کارکنان به مکاتبات و قراردادها
- عدم اشراف برخی از مدیران گروهها نسبت به مراحل گردش کار تأسیس رشته، تغییر برنامه درسی و ... (در برخی موارد تغییرات زود هنگام مدیریت گروهها و توجیه نبودن مدیر گروه جدید موجب بروز چنین مشکلاتی می‌گردد).
- عدم اهتمام گروههای آموزشی نسبت بروزآمد نمودن برنامه و سرفصل رشته‌های تحصیلی
- کم توجهی و یا عدم آگاهی مدیران گروهها نسبت به ضوابط و آیین نامه‌ها با وجود اطلاع رسانی‌های قبلی و ...
- کمبود کارکنان مدرس و با تبحر لازم برای انجام امور
- فقدان نظام انگیزش مناسب

در راستای روان سازی سیستم می توان منشور اخلاقی سازمان را تعریف و در قالب آن منشور عمل کرد. مزید اطلاع نمونه ای از منشور اخلاقی سازمان (سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور) در ذیل آمده است:

- ۱- آرمان ما پدید آوردن سازمانی است که در آن بین آنچه گفته می شود و آنچه عمل می شود فاصله ای نباشد.
- ۲- هدف ما خدمت به مردم با کیفیت بالا و بهترین روشها است و امید تحقق این هدف انگیزه بیشتری برای فعالیت ما فراهم می آورد.
- ۳- توجه مردم و مراجعان به عملکرد سازمان بسیار مغتنم است و شایستگی آن را دارد که بهترین رفتار را با ایشان داشته باشیم.
- ۴- ما به دنبال این هستیم که نیازها و انتظارات منطقی شمار را شناسایی و در صدد رفع و تامین آنها برآییم و در نهایت می خواهیم فراتر از انتظارات شما عمل نماییم.
- ۵- به تفاهم و اعتماد بین همکاران و مراجعان معقدیم و از هیچ کوششی در این زمینه دریغ نمی ورزیم.
- ۶- ظاهر آراسته موجب افزایش عزت نفس و احترام و نشاط در همکاران و مراجعان می شود و از این جهت برای ما اهمیت ویژه ای دارد.
- ۷- ما برای افزایش کارآیی، ارتقاء بهره وری و جلب رضایت ارباب رجوع از طریق آموزش، خلاقیت و خودباوری آگاهانه خواهیم کوشید.

- ۸- ما به یاری، هم فکری و مشارکت شما برای اصلاح روشهای انجام کار و ارتقاء سطح کیفیت خدمات خود نیاز داریم.
- ۹- سعی می کنیم از مراجعان با گشاده رویی استقبال نموده و رضایت آنان را موجب افزایش انگیزه در کار می دانیم.
- ۱۰- زمان گوهر گرانبهاست، برای وقت خود و مراجعان ارزش قائلیم و از تا خیر در امور پرهیز می کنیم.
- ۱۱- بر این تاکید داریم که ارتباطات شفاف و قابل فهم بین مردم و سازمان برقرار شود و ارتقاء یابد.
- ۱۲- رعایت عدالت و انصاف در ارائه خدمات به مردم را اساس و مبنای کار خود قرار داده و از گرایش به منافع و علائق شخصی و یا جمعی پرهیز می نماییم.
- ۱۳- آرمان خواهی در سرشت انسان است و برای نیل به آرمانهای مردم و سازمان از ایده های سازنده استقبال می کنیم.
- ۱۴- قانونمندی و قانون مداری یک شعار نیست، ما در عمل به آن پایبندیم و رعایت آن را موجب جلب خشنودی مردم و مراجعان می دانیم.
- ۱۵- کار را وسیله خدمت به مردم و تعالی فردی و سازمانی می دانیم و سلامت و صداقت در آن را به عنوان یک اصل می پذیریم.
- ۱۶- به کار در سازمان افتخار می کنیم و تلاش داریم بین زندگی شغلی و خانوادگی تعادل و توازن برقرار سازیم.
- ۱۷- پیشرفت امری است دائمی، هیچگاه خود را بهترین نمی دانیم و چنین نگرشی را مانع بهبود مستمر فردی و سازمانی می دانیم.

۱۸- سعی داریم از اموال و امکانات سازمان در جهت تحقق اهداف پیش بینی شده به نحو مناسب و مطلوب بهره برداری نماییم و از اسراف و مصرف بیهوده بپرهیزیم.

۱۹- ما نظم و انضباط اجتماعی، وجدان کاری را در محیط کار حاکم نموده و این امر را عامل اساسی در افزایش بهره وری تلقی می نماییم.

گزارش تفصیلی کارگروه (وان سازی سیستم) «جلسه اول»

مشروع مذاکرات:

در ابتدای جلسه آقای دکتر خداداد حسینی درخصوص طرح مطالعاتی تدوین استراتژی دانشگاه سخنرانی نمودند که اهم محورهای بحث ایشان عبارتند از:

- ۱- هدف از تعریف و اجرای طرح
- ۲- متداول‌تری
- ۳- تعاریف پایه
- ۴- مأموریت دانشگاه
- ۵- استراتژی دانشگاه
- ۶- اهداف
- ۷- چشم انداز
- ۸- تهدید‌ها و فرصتها

در ادامه اعضای کارگروه در خصوص طرح مذکور به شرح ذیل بحث و تبادل نظر نمودند.

دکتر مصباح: چرا در بخش ضعفها به خودگردان نمودن دانشگاه‌های دولتی اشاره نشده است، دراصل کشورها همه دانشگاه‌ها را خصوصی نکرده اند ما نمی‌توانیم همه امور را به بخش خصوصی منتقل کنیم، برای صیانت از علم و پیشرفت کشور ما باید امور را به سمت

درآمد زایی که تبعات منفی دارد سوق دهیم در همه جای دنیا دولت تقویت کننده اصلی مراکز آموزشی، بالاخص پژوهشی است.

دکتر خداداد حسینی: خود گردانی، خصوصی کردن نیست اگر این تفکر در سیاستگذاران کلان آموزش عالی باشد تهدید است.
دکتر قدسیان: ضمن تشکر آیا خروجی این طرح راهکار و برنامه مشخصی می باشد؟

دکتر خداداد حسینی: به دلیل تغییرات مدیریتی این طرح چند ماه متوقف شد ما از هفته های آینده کار را در سطح دانشکده ها هم پیگیری می کنیم و پس از آماده شدن طرح استراتژی دانشکده ها که قطعاً با هم تفاوت هایی را خواهند داشت و نظر خواهی های جانبی نتیجه و برنامه نهاييرا ارائه خواهيم نمود.

دکتر فضل ا... احمدی: با توجه به طرح شما قرار است که در ۱۰-۲۰ سال آینده جزء ۵۰۰ دانشگاه برتر باشیم، مبنای چشم انداز طرح شما چیست؟ مبنای این پیش بینی چیست؟

دکتر خداداد حسینی : ما راهکارهایی را برای رسیدن به این هدف تعریف کرده ایم و مواردی را هم اضافه خواهیم نمود.

در ادامه آقای دکتر حسینی مسئول کار گروه در خصوص گزارش کارشناسی اولیه حوزه توضیحاتی را ارائه نمودند و مصادیق مسائل و مشکلات حوزه را بر شمردند که اعضای جلسه در این خصوص به شرح ذیل به بحث و تبادل نظر پرداختند.

خانم دکتر الحانی: در خصوص مسأله پذیرش دانشجو بدون توجه به امکانات و منابع باید عرض کنم ظرفیت پذیرش را ستاد دانشگاه تعیین می کند و گروهها در این خصوص نقشی ندارند. (تعداد دانشجویان پذیرش شده با امکانات گروه و دانشکده نسبت منطقی ندارد.)

خانم دکتر صالح نیا: طبق فرمول از گروهها استعلام می کنند که ظرفیت پذیرش را اعلام کنند، دانشگاه ظرفیت ما را بدون اطلاع افزایش می دهد، مسأله دیگر اینست که ما برای پذیرش دانشجوی دکتری یک نمره کف را اعلام می کنیم ولی ستاد دانشگاه دانشجویی را به ما معرفی می کند که امتیاز کمتری دارد می گویند چون از محل سهمیه ها است، لذا بدون لحاظ کف نمره باید وارد سیستم شوند که این روش کار را برای گروهها مشکل می کند.

دکتر قبادی: در خصوص ظرفیت پذیرش دانشجو که مشکلاتی برای آن مطرح شد توضیح اینکه اولاً ستاد براساس درخواست گروهها دانشجو پذیرش می کند ثانیاً معمولاً مجموع دانشجویان پذیرش شده یا سقف ظرفیت پذیرش تعیین شده در ستاد دانشگاه از تقاضای اولیه گروهها و دانشکده ها کمتر است.

دکتر انصاری: طرح آ.ت.ت به عنوان مشکل عنوان شده است در حالی که این طرح برای پذیرش دانشجوی مستعد بسیار خوب است. (در پاسخ ایشان گفته شد که مشکلات و مسائل جانبی طرح آ.ت.ت مطرح شده نه فلسفه وجودی آن)

دکتر جلالی: تأکید اصلی بر پیاده سازی طرح مکانیزاسیون اداری است که اگر این حل شود بیش از ۷۰ درصد امور روان سازی خواهد شد ضمناً بهتر است از پذیرش دانشجوی دکتری مشروط (مشروط به قبولی زبان در آینده) ممانعت کنیم.

دکتر خداداد حسینی: برای اجرای بھینه طرح « طراحی مجدد فرایند های دانشگاه » پیشنهاد می کنم که کمیته های کاری در هر حوزه تشکیل شود و ما پس از یک آموزش اولیه حداقل ۲ ساعت به اعضای

کمیته‌ها، طرح مهندسی مجدد فرایندهای دانشگاه را به نحو احسن از طریق آنها و با کمک و نظر کارشناسی ایشان پیگیری و اجرا نماییم.

دکتر فضل الله احمدی: اغلب مشکلات و مسائل آموزشی در پروسه ثبت نام، فارغ‌التحصیلی، چالش نمره، امتحان جامع و امتحان پایان ترم است، بهتر است مصادیق مشکلات را از طریق پرونده‌های کمیسیون موارد خاص استخراج کنید.

دکتر حسینی: آیا شما (دکتر خداداد حسینی) مطمئن هستید که سیستمی که مکانیزه نیست به طرح شما جواب دهد گاهی به نظر می‌رسد که برای اجرای مناسب برنامه‌ها و روان سازی امور، منابع انسانی نیز مهم هستند مثل مدیر گروه که با چه شرایطی انتخاب شود.

دکتر خداداد حسینی: عامل انسانی سیار مهم است و ممکن است در برخی موارد با وجود تعریف فرایند مطلوب امور، باز دارنده باشد، فایده‌ای ندارد که اجرا کننده طرحهای روان سازی (فرایندهای جدید و ...) کسانی باشند که بستر سازی و زمینه سازی و قدرت اولیه را ندارند لذا آموزش هدفمند آنها مهم است ضمناً ما باید فرایندها را استاندارد کنیم (یعنی بگوییم مثلاً فرایند فارغ‌التحصیلی بیشتر از ۵ روز نباید طول بکشد).

دکتر انصاری: بهتر است برای همه دانشکده‌ها یک رویه ثابت و مشترک را در تدوین مقررات، ضوابط و آیین نامه‌ها در پیش نگیرد و شرایط و مقتضیات هر یک را در نظر داشته باشید.

خانم دکتر صالح نیا: یکی از مشکلات دانشکده پزشکی این است که ما به دلایلی مجبور به رعایت ضوابط و مقررات وزارت بهداشت در تدوین برنامه‌های درسی، تعداد واحدها و ... هستیم تا در عرصه رقابت با دانشگاههای دیگر گام بگذاریم ولی از طرف دیگر یکسری

ضوابط را وزارت علوم دارد که با آیین نامه های وزارت بهداشت همخوانی ندارد، در صورت امکان این مسأله دانشکده پژوهشی در جلسات مشترکی با مسئولان وزارت بهداشت حل و فصل گردد.
دکتر نادری منش: ما سعی داریم با مسئولان وزارت بهداشت جلساتی را برگزار کنیم تا پس از رسیدن به اجماع این مسائل و مشکلات را حل و فصل کنیم.

دکتر صادقی: اغلب مشکلات عنوان شده در گزارش کارشناسی بصورت کلی آمده است، بهتر است که این مسائل بصورت ریزتر با راهکارهای مربوط قبل از جلسه کار گروه به آدرس پست الکترونیکی اعضا ارسال شود تا با مطالعه قبلی در جلسات کار گروهها شرکت کنیم.

دکتر نادری منش: هدف ما این بود که پیشنهادات خودمان را که نتیجه کارشناسی اولیه ما در مباحث کارگروهها است قبلًا نفرستیم که ذهنیت قبلی در افراد ایجاد کند، بلکه صرفاً جهت آماده سازی برخی از مستندات اولیه برای طرح مطلب بود که حاصل تلاش بدن کارشناسی آموزش است.

در پایان از مشارکت و حضور مدیران محترم گروههای آموزشی در جلسه تقدیر و تشکر شد.

گزارش تفصیلی کار گروه روان سازی سیستم «جلسه دوم»

مشروح مذاکرات:

در ابتدای جلسه آقای دکتر نادری منش ضمن توضیحاتی در خصوص روان سازی سیستم، رویکرد های جدید مسائل آموزشی را در هزاره سوم بر شمردند و در این زمینه توضیحاتی را به حاضران ارائه نمودند. سپس گزارش کار گروه کارشناسی روان سازی و نیز گزارش جمع بندی جلسه قبل قرائت شد، و در ادامه اعضای جلسه به شرح ذیل به بحث و تبادل نظر پرداختند.

دکتر مروج: ما به بحث روان سازی نباید صرفاً از دید سخت افزاری نگاه کنیم، بلکه بیشتر مباحث روان سازی در حوزه نرم افزاری و برنامه ریزی مطرح است، ما باید دیدگاه افراد را تغییر دهیم به عنوان مثال در خصوص راه اندازی رشته های جدید برخورد علمی داشته باشیم رشته هایی تحت عنوان رشته های جدید تأسیس می شوند که به نظر بnde اصلاً اینها رشته جدید نیستند بلکه به نوعی بروزگردن محتوای آموزشی رشته های موجود است. لذا باید شرایطی را فراهم کنیم که گروهها محتوای آموزشی رشته ها را منطبق بر نیازهای کشور بازنگری کنند.

دکتر انصاری: به نظر بندе اکنون دوره استاندارد سازی امور نیست، الان دوره ای است که ما باید بیشتر به سمت تنوع بخشی برویم و در

مباحثی همچون : روشهای ارزیابی، سیستم درآمد زایی، فارغ التحصیلان (خروجی ها) و ... باید تنوع بخشی داشته باشیم.

مسئله مهم دیگر در بحث تمرکز زدایی است، سیستم دانشگاه بیشتر مسائل را بصورت متمرکز عمل کرده باید کم کم به سمت تمرکز زدایی برویم و با تنوع بخشی در روشهای ارزیابی، به بدنه سیستم که اختیارات را به آنها داده ایم نظارت علمی داشته باشیم.

دکتر کاشانی: همیشه اعضای هیأت علمی نسبت به ارائه گزارش در یک موضوع مشخص به مراجع مختلف دانشگاه اعتراض دارند لذا ماشینی کردن و نرم افزاری نمودن فعالیتها بسیار مهم است، به عنوان مثال حاصل کار پژوهشی خویش را باید به چند مرجع گزارش کنند.

از طرفی دانشجویان، گروههای آموزشی، اعضای هیأت علمی و سایر اقشار و گروههای دانشگاه که به دلایلی از ویژگی خاصی برخودار هستند به لحاظ مادی و معنوی تشویق کنیم.

مسئله بعدی اینکه تشهیلات لازم را برای ارتباطات داخلی و خارجی در امور آموزشی، پژوهشی و ... را فراهم نماییم.

دکتر جلالی: بحث مکانیزه کردن امور بسیار مهم است بنده همانظور که در جلسه اول هم گفتم مجدداً تأکید می کنم که در صورت مکانیزه شدن امور بیش از ۷۰٪ فعالیتهای جاری دانشگاه روان سازی خواهد شد، خمناً بانکهای اطلاعاتی را باید تقویت کنیم تا به عنوان مثال در فرایند تسويیه حساب دانشجویان، ارباب رجوع ما مجبور به مراجعه حضوری به واحدهای مختلف نشود، لذا سیستم باید بصورت یکپارچه نرم افزاری شود.

و مابیشتر باید اختیارات را واگذار کنیم و به برنامه ریزی در سطوح بالا پرداخته و نظارت قوی داشته باشیم.

دکتر فردانش: بنده از گزارش خوبی که ارائه شد تشکر می کنم اما مسئله ای که وجود دارد و باید اصلاح شود اینست که برخی از موضوعات مطرح شده به خوبی از هم تفکیک نشده بودند و به عنوان مثال مسائلی در اهداف مطرح بود که همان مسائل در ملزومات روان سازی هم آمده بود، لذا باید مرز اینها مشخص شود.

در خصوص راه اندازی رشته های جدید، بنده همیشه اصرار کرده ام که دادن مجوز راه اندازی رشته های جدید را منوط به بازنگری در رشته های موجود کنید.

دفتر نظارت در سال گذشته یک کارگاه آموزشی طراحی کرده بود که در آن صاحبنظران، متخصصان و برخی از گروههای موفق تجربیات خویش را در خصوص اصول تدوین برنامه و سرفصل ارائه نمودند و بنده بسیار استفاده کردم لذا پیشنهاد می کنم در خصوص بازنگری در برنامه های درسی یا تدوین برنامه و سرفصل جدید یک گروه و هسته کارشناسی در حوزه معاونت آموزشی تشکیل شود و گام با گروههای آموزشی در بحث بازنگری همکاری کنند.

در امور ارزیابی هم باید روان سازی شود، ارزیابی آموزشی که انجام می شود عمده ارزیابی دانشجویی است، این ارزیابی با یک رویکرد خاصی طراحی شده است و لذا باید اصلاح شود.

دکتر نادری متش: ما سعی می کنیم در حوزه آموزشی با مسائل بصورت علمی برخورد کنیم و از برخورد های عیّر علمی و کارشناسی نشده پرهیز خواهیم نمود.

دکتر مصباح: به نظر بنده در خصوص هدفمند کردن دوره ها ما باید به سمتی برویم که دوره های آموزشی هدفمندتر و کوتاه تر و بر مبنای موضوع پژوهشی آتی دانشجو باشد. در دوره های دکتری

چگونگی اجرای امور آموزشی از یک دوره به دوره بعد تفاوت دارد، لذا هدفمند نبودن این دوره ها روی محصولات ما هم تأثیر گذاشته است.

دکتر نادری منش: تعداد واحدهای آموزشی دوره های دکتری و کارشناسی ارشد مشخص است و به نظر بندۀ گروه باید در این جهت برنامه ریزی مناسبی داشته باشد. در همه جای دنیا تصویب و تأیید پرویزال با گروه آموزشی است و گروه هست که می تواند در این راستا برنامه ریزی نماید از طرفی برای اساتید مبتدی که وارد دانشگاه تربیت مدرس با خصوصیات ویژه آن از جمله تحصیلات تکمیلی بودن، می شوند باید برنامه ریزی و کنترل خاصی داشته باشیم.

دکتر مروج : به نظر بندۀ انتقادی که برخی از دوستان به گزارش کارشناسی در زمینه عدم مرزبندی مشخص در امور مختلف داشتند وارد نیست و همین تشابهات نشان می دهد که چقدر اجزای سیستم به هم وابسته اند، لذا تفکر مدیران ما هم باید سیستمی باشد من برخلاف نظری که دوستان دارند می گوییم اتوماسیون اداری شاید تا ۱۰٪ در سیستم ما روان سازی ایجاد کند، نحوه اجرای اتوماسیون مهم است و در واقع بخش عده کار روان سازی غیر از مسائل سخت افزاری است.

ما باید ویژگیهای هر دانشکده را هم در برنامه ریزی و هم در روان سازی امور در نظر داشته باشیم .

ما اگر در بازنگری رشته، تفکر جدید داشته باشیم نیازی به ایجاد رشته جدید نیست متأسفانه موضوع بازار کار رشته و لوکس بودن رشته ها در زعم دانشجویان مشکل دیگر جامعه ما است.

در پایان جلسه آقای دکتر نادری منش ضمن توضیحاتی در خصوص آیین نامه جدیدی دکتری و مسأله آزمون جامع گفتند در کشور ما کمبود منابع مالی و بودجه مشکل اصلی نیست بلکه عدم استفاده بهینه و توزیع نامناسب بودجه معضل اصلی است. سپس ایشان ضمن تشکر از حاضران از آنها درخواست نمودند که در گردهمایی سراسری مدیران گروهها که روز دوشنبه ۸۴/۱۰/۲۶ از ساعت ۸/۳۰ لغایت ۱۲ در سالن اجتماعات شهید مطهری برگزار می‌گردد، حضور به هم رسانند.